

Den individbaserte utdanningsstatistikken

Dokumentasjon 2005

Norges offisielle statistikk

I denne serien publiseres hovedsakelig primærstatistikk, statistikk fra statistiske regnskapssystemer og resultater fra spesielle tellinger og undersøkelser. Serien har først og fremst referanse- og dokumentasjonsformål. Presentasjonen skjer vesentlig i form av tabeller, figurer og nødvendig informasjon om datamaterialet, innsamlings- og bearbeidingsmetoder, samt begreper og definisjoner. I tillegg gis det en kort oversikt over hovedresultatene.

Serien omfatter også publikasjonene Statistisk årbok og Svalbardstatistikk.

Official Statistics of Norway

This series consists mainly of primary statistics, statistics from statistical accounting systems and results of special censuses and surveys. The series are intended to serve reference and documentation purposes. The presentation is basically in the form of tables, figures and necessary information about data, collection and processing methods, in addition to concepts and definitions. A short overview of the main results is also included.

The series also includes the publications Statistical Yearbook of Norway and Svalbard Statistics.

© Statistisk sentralbyrå, mai 2006
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen, vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-6986-5 Trykt versjon
ISBN 82-537-6987-3 Elektronisk versjon

Emnegruppe
04.90

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå/113

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Forord

Publikasjonen dokumenterer den individbaserte utdanningsstatistikken i Norge. Denne statistikken omfatter elever og studenter per 1. oktober i videregående opplæring, fagskoleutdanning, folkehøgskoler, deltakere i arbeidsmarkedsopplæring og annen videregående utdanning, og i høyere utdanning. Statistikken omfatter også avsluttet utdanning 1. oktober forrige år til 30. september rapporteringsåret for de samme utdanningsområdene med tillegg av avsluttet grunnskole.

Denne publikasjonen er en oppfølger av NOS C645 "Den individbaserte utdanningsstatistikken. Dokumentasjon 2000", og dokumenterer status med hensyn til variabelomfang og definisjoner, og metoder og prinsipper for statistikkproduksjon og publisering, pr. publiseringsåret 2005. Ved siden av generelle oppdateringer er det i dokumentasjonen lagt vekt på å dokumentere utdanningsstatistikken tilgjengelighet på Internett og samtidig synliggjøre hvordan Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB) er etablert som Statistisk sentralbyrås sentrale database for utdanningsinformasjon.

Rådgiverne Anne Marie Rustad Holseter og Marianne Aamodt har ledet arbeidet med publikasjonen. Ansvarlig seksjonsleder er Terje Risberg, Seksjon for utdanningsstatistikk

Statistisk sentralbyrå
Oslo/Kongsvinger, 15. april 2006

Øystein Olsen

Johan-Kristian Tønder

Innhold

1. Bakgrunn og formål	6
1.1 Bakgrunn.....	6
1.2 Formål	6
1.3 Guide til publikasjonen	6
2 Om produksjon av statistikken	7
2.1 Generelle merknader om egenskaper ved utdanningsstatistikken	7
2.2 Omfang og definisjon av skoleslagene som inngår i utdanningsstatistikken	7
2.3 Datakilder	9
2.4 Kontroll og revisjon av utdanningsopplysninger	11
2.5 Nasjonal utdanningsdatabase	12
2.6 Befolkningens høyeste utdanning (BHU)	13
2.7 Publisering og bruk av statistikkgrunnet i ulike statistikker	13
3 Begreper, variable og grupperinger	14
3.1 Generelle begreper i utdanningssammenheng	14
3.2 Utdanningsstandarder	16
3.3 Variable knyttet til grunnlagsopplysningene for elever og studenter	16
3.4 Informasjon om variable knyttet til BHU	20
3.5 Mer informasjon om variable, definisjoner og datagrunnlag	20
4 Feilkilder og usikkerhet	20
4.1 Innsamlings- og bearbeidingsfeil	20
4.2 Kontroll og revisjon	21
5 Noen hovedresultater	22
6 Individbasert utdanningsstatistikk i 2005	27
7 Vedlegg: Kodelister	28
Tidligere utgitt på emneområdet	35
De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk.....	36

Tabellregister

5.1. Elever og studenter i videregående og høyere utdanning, etter skoleslag/institusjon	22
5.2. Elever og lærlinger i videregående opplæring, etter studieretning	23
5.3. Studenter i høyere utdanning, etter fagfelt. I alt og andel kvinner.	24
5.4. Elever som startet i grunnkurs for første gang høsten 1994 og 1999, etter fullført videregående opplæring i løpet av fem år, studieretning og kjønn. Prosent	24
5.5. Fullførte laveregradsstudium i studieåret 2003/04, etter antall år siden studenten første gang var registrert i høyere utdanning1. Prosent.	25
5.6. Fullførte høyeregradsstudium i studieåret 2003/04, etter antall år siden studenten første gang var registrert i høyere utdanning. Prosent	25
5.7. Befolkning 16 år og over, etter høyeste fullførte utdanningnivå. Absolutte tall og andel kvinner	25
5.8. Elever og lærlinger som fullførte videregående opplæring i 1999 og 20041, etter ny utdanningsaktivitet samme høst og studieretning. Absolutte tall og andel kvinner	26

---

1. Bakgrunn og formål

1.1 Bakgrunn.

Den første statistiske publikasjonen om utdanning som foreligger ble utgitt av daværende departement for utdanning under tittelen "Statistiske Tabeller vedkommende Undervisningsvæsenets Tilstand i Norge ved Udgangen av Aaret 1837". I løpet av 1800-tallet ble statistikkgrunnlaget stadig utvidet og fra 1861 ble utdanningsstatistikk offentliggjort i NOS-serien (Norges offisielle statistikk). På 1950-tallet ble arbeidet med utdanningsstatistikken overført fra departementet til Statistisk sentralbyrå (SSB).

Gjennom en større omlegging ble statistikken på begynnelsen av 1970-tallet individbasert, det vil si at utdanningsopplysninger ble knyttet til hver enkelt person ved personens fødselsnummer. Fra 1995 har Statistisk sentralbyrå i stadig større grad publisert statistikk i elektronisk form på Internett. På området utdanningsstatistikk er publiseringen i seriene NOS, Ukens statistikk og Aktuell utdanningsstatistikk blitt erstattet av publisering i elektronisk form (Dagens statistikk). Analysepublikasjoner om utdanning i serien statistiske analyser (SA) og brosjyrer med nøkkeltall om utdanning utgis som papirpublikasjoner, i samarbeid med Utdannings- og forskningsdepartementet.¹ Årlig foreligger det også hovedtall om utdanning i Statistisk årbok, som fremdeles utgis i bokform.

Overgangen til ny publisering har skapt et økt behov for dokumentasjon. Der NOS publikasjonene hadde en innledning hvor det ble redegjort for opplegg og gjennomføring, begreper og variable, er det mindre omfattende dokumentasjon i dagens elektroniske publisering og i papirpublikasjonene. Denne publikasjonen erstatter NOS C645 "Dokumentasjon 2000 av den individbaserte utdanningsstatistikken", som var begrunnet ut fra behovet for papirbasert dokumentasjon, og tar sikte på å gi en oppdatert detaljert beskrivelse av definisjoner og begreper i den individbaserte utdanningsstatistikken.

1.2 Formål

Formålet med utdanningsstatistikken er å dokumentere alle norske borgeres utdanningsaktiviteter fra og med avsluttet grunnskole til og med avlagte doktorgrader. Utdanningsstatistikken er innenfor denne avgrensningen individbasert og bygger på opplysninger om den enkelte elev og student. Formålet med publikasjonen er å dokumentere denne statistikken ved å gi en relativt detaljert beskrivelse av prosessene knyttet til bruk

av datakilder, innsamlingsprosedyrer, revisjon og publisering. Følgende dokumenteres:

- Elever og studenter per 1. oktober i videregående opplæring, fagskoleutdanning, folkehøgskoler, deltakere i arbeidsmarkedsopplæring og annen videregående utdanning, studenter i høyere utdanning samt norske elever og studenter i utlandet.
- Avsluttet utdanning i perioden 1. oktober forrige år til 30. september rapporteringsåret fra grunnskolen, videregående opplæring, fagskoler, folkehøgskoler, arbeidsmarkedskurs og annen videregående utdanning, og høyere utdanning. Utdanningen avsluttet av norske elever og studenter i utlandet er også inkludert.
- Utdanningsnivå i befolkningen.
- Gjennomstrømninger i utdanningssystemet.

Publikasjonen dekker dermed all individbasert utdanningsstatistikk og gir også noen hovedresultater fra utdanningsstatistikken. Statistikk som ikke dokumenteres i denne publikasjonen er statistikk over barn i barnehager, elever i grunnskolen, deltakere i voksenopplæringstilbud hvor det ikke foretas datainnsamling på individnivå, og heller ikke statistikk over lære- og undervisningspersonell.

At utdanningsstatistikken er individbasert gjør det enkelt å gjennomføre koblinger med annet individbasert statistikkgrunnlag i SSB, og det gjøres da også omfattende bruk av utdanningsdata innen følgende områder:

- Arbeidsmarkedsstatistikk
- Helsestatistikk
- Levekårsstatistikk
- Innteks- og lønnsstatistikk

Den omfattende bruken av utdanningsopplysninger har gjort det nødvendig å dokumentere den individbaserte utdanningsstatistikken blant annet som brukerstøtte. I tillegg har utdanningsstatistikk blitt benyttet i diverse utvalgsundersøkelser og forskningsprosjekter i regi av SSB, og dette har fremmet behovet for en dokumentasjon av utdanningsstatistikken begreper, variable og kvalitet. Dokumentasjonen vil også være av interesse for eksterne brukere som statlige myndigheter, media og forskningsinstitusjoner.

1.3 Guide til publikasjonen

Kapittel 2 gjennomgår omfang, datakilder og revisjonsprosessene som gir grunnlag for publisering av individbasert utdanningsstatistikk.

Kapittel 3 gir en detaljert oversikt over generelle begreper og de spesifikke variable som anvendes for å måle status og utvikling innenfor utdanningssektoren.

¹ SA Utdanning ble første gang publisert i 2003, og utkommer hvert annet år. Brosjyren om utdanning ble laget første gang i 2002 og utgis hvert år.

Kapittel 4 gjennomgår ulike feilkilder og usikkerhet relatert til innsamling og revisjon av innkomne opplysninger. Kapittel 2 – 4 utgjør til sammen en status over dokumentasjon av utdanningsstatistikken som også fremgår av "Om statistikken" relatert til hver enkelt statistikkpublisering. Foreliggende NOS dokumentasjon er ment å være dekkende for alle områdene, mens de enkelte dokumentasjonsnotatene på nettsidene er spesifikke for den enkelte statistikk og dessuten oppdatert for hver enkelt publisering.

I kapittel 5 presenteres hovedresultater innenfor utdanningssektoren over en lengre tidsperiode, fra 1980-tallet frem til siste publiserte årgang på utgivelsestidspunktet, 2004.

Kapittel 6 gir en oversikt over foreliggende statistikker innenfor området "individbasert utdanningsstatistikk". Til hver enkelt publisering foreligger en dokumentasjon i form av "Om statistikken" på Statistisk sentralbyrås nettsider (venstremenyen). Denne er spesifisert og oppdatert i forhold til den aktuelle publiseringen.

Vedlegget inneholder sentrale kodelister innenfor utdanningsområdet. For generelle kodelister, for eksempel standarder for land og statsborgerskap og standard for næringsgruppering, vises til Statistisk sentralbyrås nettsider (<http://www.ssb.no/stabas/>).

2 Om produksjon av statistikken

2.1 Generelle merknader om egenskaper ved utdanningsstatistikken

For elever og studenter er tellingstidspunktet 1. oktober. På høsten rapporterer utdanningsinstitusjonene alle elever og studenter. Unntatt fra dette er videregående opplæring og fylkeskommunale fagskoler, hvor det er fylkeskommunen som er oppgavegiver. Tidligere hentet man inn studentopplysninger både vår og høst for universitetene, men fra 1999 hentes opplysninger inn kun på høsten.

En person er kun registrert som elev/student på én utdanningsaktivitet i statistikken selv om vedkommende er registrert på flere utdanningsaktiviteter ved lærestedet (lærestedene). Det som publiseres av elev- og studentstatistikk er nettotall dvs. "hodetelling". Dersom en student er registrert på flere aktiviteter velges den med høyest klassetrinn. For videregående opplæring prioriteres deretter aktivitet i yrkesfaglige studieretninger foran allmennfaglige og lærlinger foran elever.

For avsluttet utdanning skal avgiverne på høsten innrapportere alle elever og studenter som har

avsluttet en utdanning i løpet av studieåret (fra 1. oktober året før til 30. september rapporteringsåret). Universitetene rapporterer 1. oktober inn de som avsluttet en utdanning foregående høst og vår.

Frem til og med 1993-årgangen var alle utdanningstabellene fra SSB over elever og studenter, med noen få unntak, basert på bruttotall. En person kunne være registrert på flere utdanningsaktiviteter, én heltidsaktivitet og flere deltidsaktiviteter. Fra og med 1994 gikk SSB over til å publisere nettotall over elever og studenter. En elev eller student som på tellingstidspunktet deltar i mer enn én utdanningsaktivitet, blir nå kun regnet med én gang ut fra den utdanningsaktiviteten SSB regner som personens hovedutdanning. Nettotall for elever og studenter kan produseres årgangene forut for 1994. Samtidig blir det fortsatt produsert bruttotall for avsluttet utdanning.

Enheten i statistikken over elever og studenter per 1. oktober er altså person. Det vil si at en person kun er registrert med én utdanningsaktivitet. Det samme gjelder i statistikken over befolkningens høyeste fullførte utdanning. I statistikken over avsluttet utdanning er det utdanningsaktivitet som er enheten. Det vil si at en person kan være registrert med flere avsluttede utdanninger. Statistikken omfatter både fullførte og avbrutte utdanninger.

Det er flere grunner til at det i statistikken er lagt til rette for at en person skal kunne fullføre flere utdanninger i samme periode, men ikke gå på flere kurs. En av grunnene er at SSB ønsker å kunne si noe om det faktiske antall elever og studenter. En annen grunn er at når en elev eller student registreres på flere utdanningsaktiviteter i de opplysningene som leveres fra utdanningsinstitusjonene til SSB, kan dette skyldes feil og ikke at eleven eller studenten faktisk har registrert seg på flere kurs. I de tilfeller der det virkelig er tilfelle at en person er registrert på flere kurs, er det likevel vanligvis slik at personen bare velger aktiv deltakelse på én utdanningsaktivitet og kun fullfører denne aktiviteten. Dette kan sees i forhold til oppmelding på fag ved utdanningsinstitusjonene. Mange elever og studenter melder seg opp til flere fag ved samme eller ulike utdanningsinstitusjoner, men fullfører kun én aktivitet.

2.2 Omfang og definisjon av skoleslagene som inngår i utdanningsstatistikken

2.2.1 Avsluttet grunnskole

Statistikken dekker alle elever som har avsluttet grunnskolen. Grunnskoleutdanningen omfatter alle barn og unge som ifølge opplæringslovens §2-1 har hatt rett og plikt til grunnskoleopplæring og som har fått dette ved en grunnskole. Med grunnskole menes her kommunal, fylkeskommunal eller statlig skole for grunnskoleopplæring jf. opplæringslovens §13-1, private grunnskoler

godkjent etter §2-12, og frittstående grunnskoler godkjent i henhold til friskolelovens §2-1.

2.2.2 Videregående opplæring

Statistikk om videregående opplæring omfatter utdanning i henhold til opplæringslovens §3 (videregående opplæring), §4 (videregående opplæring i bedrift) og §4A-3 (rett til videregående opplæring for voksne). Alle personer registrert med en opplæringsaktivitet inngår i statistikken uavhengig av omfanget av undervisning for den enkelte.

Videregående opplæring tilbys av fylkeskommunale, frittstående og statlige videregående skoler. Fylkeskommunene tilbyr også videregående opplæring for voksne, i egen regi eller gjennom andre institusjoner som gir tilbud om videregående opplæring. Statistisk sentralbyrå har, i etterkant av rett til videregående opplæring for voksne innført i 2000, iverksatt tiltak for å få til en mer fullstendig rapportering fra fylkeskommunene om all virksomhet innenfor videregående opplæring.

Fra og med skoleåret 1989/90 ble lærlinger med i utdanningsstatistikken. Tidligere var kun elever i lærlingskole med. Fra og med 1989 er elever i lærlingskole ikke regnet med. Til og med årgang 1996/97 ble kun fullførte fagprøver rapportert inn til SSB. Fra og med årgang 1997/98 er også personer som har strøket til fagprøven med i omfanget.

Med Reform 94 ble det innført lovfestet rett til tre års videregående opplæring for ungdom som har gjennomgått grunnskole eller tilsvarende. Innføringen ledet til en endring i registrering av avsluttet utdanning. Før Reform 94 ble allmennfaglig linje registrert som treårig og registrert som avsluttet først det siste året, mens yrkesfaglinjene ble registrert som avsluttet hvert år. Etter reformen er også tilbudene ved de allmennfaglige studieretningene registrert som avsluttet hvert år.

Skolereformen "Kunnskapsløftet" innebærer omlegging av grunnopplæringen både innenfor grunnskole og videregående opplæring. For perioden denne dokumentasjonen omfatter er imidlertid de vedtatte endringer ennå ikke implementert på noe punkt i statistikk sammenheng.

2.2.3 Fagskoleutdanning

Statistikk over fagskoleutdanning omfatter inntil 2004 utdanning ved tekniske fagskoler. Opplysninger om elever ved de tekniske fagskolene er samlet inn fra fylkeskommunene og ble tidligere publisert sammen ved videregående opplæring. Etter lovendringen i 2003 forventes nye utdanninger å bli godkjent i henhold til Lov om fagskoleutdanning (eksisterende tilbud ved de tekniske fagskolene har en overgangsordning men må

søke ny godkjenning innen november 2006²). De nye utdanningene vil da bli klassifisert som fagskoleutdanning i henhold til utdanningsstandarden NUS2000³. Innsamling, revisjon og publisering av statistikk over slik utdanning inkluderes i utdanningsstatistikken som fagskoleutdanning på nivået mellom videregående opplæring og universitet/høgskole.

2.2.4 Folkehøgskoler

Statistikken over utdanning ved folkehøgskoler omfatter elever som deltar på folkehøgskolenes hovedkurs, ved skoler godkjent etter Lov om folkehøgskoler (2002). Hovedkursene har en varighet på 16½ til 33 uker. Folkehøgskolen gir ingen formell kompetanse, men for fullført 33 ukers kurs får elevene fra skoleåret 1997/98 tre konkurransepoeng ved opptak til høyere utdanning.

2.2.5 Arbeidsmarkedsopplæring

Statistikk over arbeidsmarkedsopplæring omfatter personer som deltok i et tiltak med en varighet over 300 timer per 1. oktober. De enkelte kurs innenfor arbeidsmarkedsopplæring tilordnes en utdanningstype innenfor standarden for utdanningsgruppering. For avsluttet utdanning inngår alle som har gjennomført opplæringstiltak innenfor arbeidsmarkedsopplæring som har en varighet over 300 timer, i perioden 1. oktober til 30. september.

2.2.6 Annen videregående utdanning

Statistikken over annen videregående utdanning omfatter elever som deltar i en utdanning som normalt har en varighet på minst 300 undervisningstimer per år, uavhengig av om utdanningen er offentlig godkjent eller mottar offentlig støtte.

Grunnlaget for statistikk innenfor annen videregående utdanning utgjøres av undervisningstilbud ved registrerte foretak innen undervisning i standard for næringsgruppering⁴ som ikke er dekket opp av de andre spesifikke statistikkområdene.

2.2.7 Universiteter og høgskoler

Tidligere omfattet statistikk for studenter ved ordinære høgskoler utdanninger på minimum 5 vekttall i semesteret (tilsvarer 15 studiepoeng), mens utdanninger ved universiteter eller vitenskapelige høgskoler omfattet all utdanning uansett antall vekttall. Fra høsten 1999 omfatter statistikk over utdanning ved en høgskole eller et universitet alle registrerte studenter som deltar i en universitets- eller høgskoleutdanning som er god-

² Godkjenning foretas av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT).

³ Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS2000) beskrives nærmere i kapittel 3.

⁴ Mer informasjon er gitt i publikasjonen "Standard for næringsgruppering", Norges offisielle statistikk C182, Statistisk sentralbyrå, 1994.

kjent av Utdannings- og forskningsdepartementet (UFD) som høyere utdanning, uavhengig av antall studiepoeng.

Alle semesteremner på 10 vekttall (tilsvarende 30 studiepoeng) eller mer, grunnfag, mellomfag, storfag og grader ved universiteter og vitenskapelige høyskoler har tidligere blitt registrert som avsluttet utdanning i SSB. Det samme har vært tilfelle for de ordinære høyskolene, men her har kun enheter på 5 vekttall eller mer i semesteret blitt registrert (tilsvarende 15 studiepoeng). Unntaket ved universitetene har vært utdanningsaktiviteter ved de matematisk-naturvitenskapelige fakultetene som stor sett består av mindre enheter. Her har ikke avsluttet utdanning tidligere blitt registrert før studentene oppnådde en cand.mag.-grad. Fra høsten 1999 er statistikken over avsluttet utdanning delt i to deler. En kandidatstatistikk der alle personer som fullfører en selvstendig utdanning som gir et vitnemål eller en kvalifikasjon registreres, og en studiepoengsstatistikk der alle avlagte eksamener registreres, med antall studiepoeng.

Med universiteter og høyskoler menes utdanningsinstitusjoner som etter standard for næringsgruppering er gruppert som universitet eller høyskole, og der storparten av studentene ut fra den reviderte norske standarden for utdanningsgruppering (NUS2000) deltar i undervisningsaktiviteter på klassetrinn 14 og over. Til gruppen universiteter og vitenskapelige høyskoler er følgende læresteder regnet: Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Universitetet i Stavanger (tidligere Høgskolen i Stavanger - grupperes som universitet fra 01.01.2005), Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Universitetet for miljø- og biovitenskap (tidligere Norges landbruks-høgskole), Menighetsfakultetet, Norges veterinærhøgskole, Arkitektshøgskolen i Oslo, Norges idrettshøgskole, Norges musikkhøgskole og Norges Handelshøyskole. Norges fiskerihøgskole er inkludert i Universitetet i Tromsø. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet ble opprettet i 1996 ved sammenslåing av Universitetet i Trondheim, Den allmennvitenskapelige høyskolen, Norges tekniske høyskole og Det medisinske fakultet. Til gruppen høyskoler regnes statlige og private høyskoler.

2.3 Datakilder

Med hjemmel i statistikkloven⁵ henter Statistisk sentralbyrå inn utdanningsopplysninger fra de ulike utdanningsinstitusjonene. Opplysninger om videregående opplæring fra fylkeskommunale registre er fra 2003 innhentet på vegne av Utdannings- og forskningsde-

⁵ Statistikkloven skal fremme effektiv produksjon av tjenlig statistikk gjennom regler for innsamling og bruk av opplysninger til statistiske formål og gjennom regler for Statistisk sentralbyrås organisasjon og virksomhet.

partementet med hjemmel i Opplæringsloven. Statistisk sentralbyrå bruker deretter egen hjemmel for anvendelse av det samme datagrunnlaget.

Innenfor utdanningsområdet er det en utstrakt grad av registerbasert rapportering av elev- og studentopplysninger. Det innebærer at Statistisk sentralbyrå er avhengig av god kommunikasjon med de organisasjoner og forvaltningsenheter som er ansvarlige for de aktuelle administrative systemer og en viss kompetanse i funksjonaliteten til registrene som inneholder opplysninger som hentes ut til statistikkformål. Dette gjelder både innenfor videregående opplæring, arbeidsmarkedsetaten og universitets- og høyskolesektoren. Ved endringer i retningslinjene for hva som skal rapporteres sender SSB ut skriftlig varsel til oppgavegiverne. Endringer i retningslinjene kan komme som en følge av at SSB ønsker å hente inn flere opplysninger om elevene og studentene som registereierne har i sine systemer.

Innenfor videregående opplæring vil det i forbindelse med endringer i hjemmelsgrunnlaget også kunne være ønsker om dataleveringer som er begrunnet i utdanningsmyndighetenes behov for opplysninger. Publiseringskanalen basert på KOSTRA⁶ er også et nytt felt som kan ha innvirkning på hvilke opplysninger som ønskes levert fra fylkeskommunene.

2.3.1 Avsluttet grunnskole og videregående opplæring

For avsluttet grunnskole og videregående opplæring henter SSB den største datamengden fra to administrative systemer i fylkeskommunene; VIGOinntak og VIGOfag (om fagopplæring og fagprøver). VIGOinntak inneholder også opplysninger om elever ved fylkeskommunale fagskoler.

VIGOinntak består av opplysninger om personer som er registrert som elever ved en fylkeskommunal skole, i et visst omfang også personer registrert som søkere til og/eller deltakere i undervisningstilbud innenfor videregående opplæring tilpasset voksne.

⁶ KOSTRA-prosjektet (Kommune-Stat-Rapportering) ble igangsatt i 1994 for å forbedre rapporteringsrutinene mellom staten og kommunene slik at man kunne produsere god statistikk om forholdet mellom ressursbruk og tjenesteproduksjon i kommunal sektor. Fra 2001 er KOSTRA en ordinær rapporterings- og publiseringsordning for kommunesektoren. "FylkesKOSTRA utdanning" omhandler fylkeskommunenes virksomhet innen utdanningssektoren. Den overordnede målsetting for KOSTRA er å utvikle sammenlignbar, aktuell, pålitelig, relevant, aktuell og brukervennlig statistikk om forholdet mellom ressursbruk og tjenesteproduksjon. Publisering av detaljerte statistiske opplysninger i faktaark fungerer som indikatorer på fylkeskommunenes prioriteringer, ressursbruk og produktivitet.

Opplysninger om elever ved frittstående og statlige videregående skoler foreligger også i VIGO og hentes inn på linje med elevene i fylkeskommunale tilbud. VIGOinntak inneholder også opplysninger om personer som avslutter grunnskole og kursene som er gjennomført innenfor videregående opplæring. I tillegg til elevopplysninger henter SSB inn opplysninger over kurs, skoler og lærertimer. VIGOfag inneholder opplysninger over lærlinger, det vil si personer som er i lære i bedrift. Registeret inneholder i tillegg oversikt over fagprøver, det vil si fagprøver personer har gått opp til, enten prøven er bestått eller ikke.

Innsamling av opplysninger foregår for fagopplæring og avsluttet grunnskole ved at SSB mottar disketter over spesifiserte opplysninger fra hhv. VIGOfag og VIGOinntak. Fra og med 2003 har elev- og resultatopplysningene fra VIGOinntak blitt innhentet gjennom KOSTRA mottak, et system for kryptert e-postbasert datalevering. Alle opplysninger innhentes fylkesvis. Oversikt over elever i skole eller elever som har avsluttet skolegang sendes fra inntakskontoret i fylkeskommunen, mens lærlinger og fagprøver sendes fra fagopplæringskontoret. Opplysningene som mottas fra fagopplæringskontoret kommer opprinnelig fra bedriftene, ikke fra skolene.

For grunnskolen er det innhentet grunnskolepoeng og karakteropplysninger for avslutta grunnskole henholdsvis fra og med skoleåret 2000/2001 og 2001/2002 (standpunkt og eksamenskarakterer). Opplysningene hentes inn fra VIGO via Utdanningsdirektoratet, eller direkte til Statistisk sentralbyrå.

Vitnemålsopplysninger med godkjente karakterer for videregående opplæring fra Nasjonal vitnemålsdatabase (NVB) innhentes fra og med skoleåret 2000/2001. For de to første årene omfatter opplysningene kurs som gir studiekompetanse, for senere årganger omfatter NVB i økende grad også yrkeskompetanse som dokumenteres med vitnemål.

Opplysningene fra NVB omfatter ikke nødvendigvis alle som har fått vitnemål, men de vitnemål som er meldt til og godkjent av NVB. Statistisk sentralbyrå publiserer ikke karakterstatistikk, men opplysninger om karakterer har i noen utstrekning vært formidlet til forskningsformål. Karakteropplysninger kan for eksempel brukes i forbindelse med studier av gjennomstrømninger i utdanningssystemet.

2.3.2 Fagskoler

Statistisk sentralbyrå henter opplysninger fra de fylkeskommunale fagskolene sammen med elevopplysninger fra VIGO.

2.3.3 Folkehøgskoler

Siden høsten 2001 innhentes også utdanningsopplysninger fra folkehøgskolene på diskett. SSB etterspør og

mottar tre filer fra hver skole, for søkere, elever og avsluttet utdanning.

2.3.4 Andre datakilder innenfor videregående utdanning

SSB mottar utdanningsopplysninger over arbeidsmarkedskurs samlet for hele landet fra Arbeidsdirektoratets sentrale register. Ellers innhentes opplysninger direkte fra den enkelte utdanningsinstitusjon. Skolene leverer data etter faste filbeskrivelser, men basert på ulike IT-systemer (regneark eller via egne databaser). Enkelte skoler leverer fremdeles opplysninger på papirbaserte skjema. For begge dataleveringene gjelder at det innhentes opplysninger både for igangværende opplæringsaktivitet, per 1. oktober, og avsluttet opplæring for perioden 1. oktober til 30. september.

2.3.5 Universiteter og høyskoler

SSB får disketter fra hvert universitet og hver høyskole over registrerte studenter og personer som har avsluttet en utdanning på universitets- eller høyskolenivå. Den største datamengden hentes fra de utdanningsinstitusjonene som enten har det studieadministrative systemet M-STAS (Mikromaskinbasert-STudieAdministrativt System) eller FS (Felles Student-system).

Det studieadministrative systemet M-STAS er utviklet for å tilby en best mulig løsning av de administrative oppgavene innenfor høyskolesektoren. M-STAS brukes i dag av statlige og private høyskoler, inklusive to av de vitenskapelige høyskolene. M-STAS er bygd opp av to separate systemer; M-STAS Studieadministrasjon og M-STAS Opptak. Systemene er totalt integrert, men kan også brukes hver for seg. Rapporteringen til SSB skjer via M-STAS Studieadministrasjon. Det er denne delen som støtter de sentrale arbeidsoppgavene innen studentadministrasjonen fra studenten søker om opptak ved høyskolen til siste vitnemål skrives når studenten avslutter sine studier.

FS benyttes av statlige høyskoler, vitenskapelige høyskoler og alle universitetene. Systemet er også tilgjengelig for private høyskoler. Bakgrunnen for utviklingen av FS var at universitetene og de vitenskapelige høyskolene på begynnelsen av 1990-tallet ønsket å skifte ut sitt elektroniske studentsystem. FS er et omfattende og komplisert system og inneholder ca. 300 ulike rapporter og oppdateringsrutiner.

SSB henter også inn utdanningsopplysninger for de høyskolene som ikke har de studieadministrative systemene M-STAS eller FS. På samme måte som for de videregående skolene leverer disse høyskolene etter faste filbeskrivelser, men basert på ulike IT-systemer.

SSB mottar flere filer fra utdanningsinstitusjonene uavhengig av hvilket system de bruker for datalevering. SSB mottar filer over registrerte studenter, regist-

rente emner, eksamensresultater og gradresultater. I tillegg mottar SSB filer over emneopplysninger, gradsopplysninger, studieprogramopplysninger og studieretningsopplysninger.

2.3.6 Andre datakilder

For norske studenter i utlandet rapporteres utdanningsopplysninger inn på diskett fra Lånekassen. Forsvaret rapporterer også sine utdanningstilbud, som omfatter utdanninger på videregående nivå og på høyskolenivå. Fra 2000/2001 har avsluttet utdanning blitt supplert med opplysninger fra Autorisasjonsregisteret for helsepersonell (HPR) og Nasjonal vitnemålsdatabase (NVB). Opplysninger om avlagte doktorgrader innhentes fra NIFU STEP's doktorgradsregister.

2.4 Kontroll og revisjon av utdanningsopplysninger

Kontroll- og revisjonsprosessen for utdanningsopplysningene er delt i flere deler. Igangværende og avsluttet utdanning revideres hver for seg, og kontrollene av disse dataene er igjen delt opp i flere deler. For de to statistikelementene er den viktigste prosessen at datagrunnlaget først revideres og kvalitetssikres separat innenfor de enkelte utdanningsområder (institusjoner, regioner (fylkeskommuner), utdanningsnivåer), og deretter samles helt, slik at det foreligger én netto fil for et års produksjon av elever/studenter per 1. oktober det gjeldende år og én fil for avsluttet utdanning i perioden 1. oktober året før til 30. september det gjeldende år – hvor personer kan være registrert med flere fullførte utdanningsaktiviteter.

Når opplysningene er ferdigbehandlet, leses de inn i tabeller i Oracle-databasen Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB).⁷ Basen er grunnlaget for videre statistikkproduksjon og tilrettelegging av data til ulike prosjekter. NUDB er også hovedkilden for leveranser av grunnlagsdata og statistikk til forskning, planleggingsmodeller og internasjonal statistikk, til oppdrag internt i SSB og overfor andre organisasjoner. I forkant av dette publiserer Statistisk sentralbyrå i mange tilfeller "foreløpige tall" for deler av utdanningsstatistikken, hvor statistikkgrunnlaget bare er delvis bearbeidet og kan avvike fra de endelige tallene.

Nedenfor gis en kort oversikt over de sentrale momenter i revisjonsprosessen.

2.4.1 Mottakskontroll

Fra høsten 1999 gjennomføres det en maskinell mottakskontroll av utdanningsopplysningene. I mottakskontrollen som blir kjørt skole for skole eller fylke for fylke, sjekker SSB om opplysningene er fra den perioden det blir bedt om. Mottakskontrollen omfatter en dublettkontroll som fjerner helt identiske linjer. Det

gjennomføres en kontroll av feltene; en første gyldighetskontroll for å se om hver elevobservasjon har gyldige verdier på de ulike variablene. Det utføres også en sammenligning av fjorårets og årets datamateriale.

2.4.2 Grovkontroll

Hensikten med grovkontrollen er å sjekke de prosentvise variasjonene i antall elever og studenter og avsluttet utdanning for årets og fjorårets grunnlagsmateriale, og å finne ut om det mangler opplysninger. Kontrollen er lagt opp på en fleksibel måte slik at den kan gjennomføres på ulikt detaljnivå. Det vil si en kontroll systematisert etter for eksempel organisasjonsnummer eller utdanningskoder, eller etter kombinasjoner av sentrale variable.

2.4.3 Fødselsnummerkontroll

SSB gjennomfører en kontroll for å sjekke om elevene og studentene har gyldig 11-sifret fødselsnummer. Personer med ugyldige fødselsnummer kobles mot SSBs befolkningsdatabase (BEBAS) og gjennomgår en rutine hvor SSB etter forskjellige kriterier prøver å finne de riktige fødselsnumrene. BEBAS oppdateres jevnlig på grunnlag av daglige transaksjoner av et utvalg av personopplysninger fra Skattedirektoratet (Det sentrale Folkeregisteret). For utdanningsstatistikken vedkommende anvendes et situasjonsuttrekk fra BEBAS gjeldende per 1. oktober hvert år. Personer som fortsatt har ugyldig fødselsnummer etter kontroll mot BEBAS påføres kunstig fødselsnummer.

2.4.4 Omkodning og tilføring av nye variable

Allerede ved innrapporteringen foretas en viss omkodning for å sikre at innkomne opplysninger har korrekt format og gyldige verdier i henhold til kravspesifikasjonene, og slik at de kan leses av kontrollprogrammene. En viktig redigering som skjer tidlig i prosessen er å sjekke og komplettere individopplysningene mot kataloger levert av oppgavegiverne. Det er spesielt undersøkelser av skole- og kursopplysninger som gjennomføres ved hjelp av katalogopplysninger fra avgiverne.

For kursopplysningene er fastsetting av utdanningsaktivitet i henhold til Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS) sentral. Oppdatering av kursopplysninger fra avgiverne bidrar til å fastsette korrekt utdanningskode for den enkelte elev/student. Fra den fastsatte NUS-koden følger flere sentrale nye variable som tilføres elevopplysningene, knyttet til klassifisering av kurs.

Elevopplysninger, supplert med avgivernes kataloger over skoleopplysninger, kobles og kontrolleres mot SSBs Bedrifts- og foretaksregister (BoF), som inneholder opplysninger over foretak og bedrifter inkludert utdanningsinstitusjoner, hentet fra Enhetsregisteret. Gjennom koplingen overføres også enkelte variable fra dette registeret, spesielt organisasjonsnummeret som

⁷ NUDB omtales nærmere i kapittel 2.5.

foreligger i Enhetsregisteret, og skolens forretningsadresse.

Som følge av at elevopplysningene er individbasert med fødselsnummer og med skoletilknytning som gir tilgang til organisasjonsnummer, er det mulig å kople en rekke variable til de opprinnelige utdanningsopplysningene. I tillegg til å kontrollere fødselsnummer, gir for eksempel kopling til BEBAS opplysninger om elevens bostedskommune, statsborgerskap og landbakgrunn. Gjennom koplingen defineres også elevenes og studentenes alder (som settes til 31. desember i) det aktuelle studieåret.

Ved å kople elevopplysningene til NUDB fremskaffes opplysninger om foreldrenes utdanningsnivå på det tidspunkt eleven er 16 år. Kontrollen mot uttrekk fra offisielle registre når det gjelder fødselsnummer og organisasjonsnummer tilsier at det er disse opplysningene som anvendes, ikke de opprinnelig rapporterte fødsels- og organisasjonsnummer. Disse opplysningene koples igjen sammen til nye variable, som for eksempel gir verdier for om eleven er i utdanning i hjemkommunen, i egen fylkeskommune, eller et annet sted i landet. I publisering kan en dermed gi informasjon om elevtall fordelt både på bosteds- og skolekommune.

Det defineres også flere grupperings- og publiseringsvariable på grunnlag av kursopplysningene. De viktigste er en variabel som definerer hvilket skoleslag elevopplysningen omhandler, og hvilket kurstrinn en elev tilhører. Videre definerer kodene i NUS2000 for eksempel om en utdanning innenfor videregående opplæring gir vitnemål og/eller generell studiekompetanse, yrkeskompetanse ved vitnemål eller yrkeskompetanse i form av fag/svennebrev.

Gyldighetskontroller gjennomføres i flere ledd i revisjonsprosessen. Dataene har tidligere gjennomgått en mottakskontroll, men i etterkant er det også tilført og definert nye variable som må kontrolleres. Gyldighetskontroller fanger også opp feil som kan ha oppstått i selve bearbeidningen av opplysningene.

2.4.5 Dublettkontroll

I bearbeidningen av utdanningsopplysningene gjennomføres det flere dublettkontroller både for elever og studenter og for avsluttet utdanning for å fjerne dubletter; kontroller innenfor hvert bearbeidingsområde og kontroller etter at utdanningsopplysningene fra de ulike områdene er samlet til ett materiale.

For elever/studenter gjelder at en person kun skal registreres som elev eller student på én utdanning og ved bare ett lærested. SSB definerer kriterier for hvordan eventuelle dubletter skal fjernes. For det samlede statistikkgrunnlaget som omfatter alle utdanningsområder fjernes dubletter etter klart fastsatte kriterier der

hovedkriteriet er at utdanningen på det høyeste nivået beholdes.

For avsluttet utdanning godtar SSB at en person skal kunne fullføre flere utdanninger innenfor samme periode. Kontrollene er litt ulike for videregående opplæring og universiteter og høyskoler, men hovedprinsippet er at en dublett defineres som personer med identisk fødselsnummer og kode for utdanning (samme NUS-kode). Siden SSB godtar at samme person skal kunne avslutte flere utdanninger eksisterer det ingen dublettkontroll etter at statistikkgrunnlaget fra videregående utdanning, folkehøgskolene og universitets- og høyskoleområdet er samlet i ett.

2.5 Nasjonal utdanningsdatabase

I 2002 ble alt av SSBs individbaserte utdanningsstatistikk, fra avsluttet grunnskole til doktorgradsstudier, samlet i en nasjonal utdanningsdatabase (NUDB). Dette er en ORACLE-database som består av flere hovedtabeller. Noen er forløpstabeller/filer, det vil si at aktivitetene er datert med start- og sluttdato, mens andre ikke er organisert som forløpsfiler.

Hovedformålet med basen har vært å få et statistikkssystem som i mye større grad enn tidligere gir muligheter til å sammenstille tall fra ulike årganger. Dette åpner for å gjennomføre bredere og større analyser av all den informasjon utdanningsfilene inneholder, spesielt gjennomstrømningsanalyser.

NUDB omfatter utdanningsstatistikk på individnivå tilbake til 1970. Disse opplysningene har tidligere stort sett vært tilgjengelige på såkalte 'årgangsfiler', det vil si filer med opplysninger for hvert enkelt år. Det er gjort et omfattende arbeid for å forbedre sammenliknbarheten av dataene på disse filene over tid, ved at det er foretatt en bred faglig gjennomgang av alle grunnlagsfiler og -registre for å gjøre alle variablene sammenliknbare.

I arbeidet med NUDB er alle variablene gjennomgått og kodet om så langt bakover som mulig, slik at dataene er mest mulig konsistente. Opplysninger om norske studenter i utlandet er lagt inn fra og med 1986. Basen inneholder også opplysninger om demografiske forhold. Dataene i basen er organisert for å forenkle uttaket av opplysninger til internt bruk, til forskere i og utenfor Statistisk sentralbyrå, og andre.

Ved oppbyggingen av NUDB er det tatt utgangspunkt i grunnlagsregistre for offisiell statistikk. For utdanning utgjør dette de nevnte årgangsfiler for elever og studenter per 1. oktober, filer over avsluttet utdanning og registeret over befolkningens høyeste fullførte utdanning. Disse bearbeides slik at filene blir sammenliknbare over tid. Nye årganger av statistikkgrunnlaget kobles mot gamle (årssett mot årssett) og sammenliknes variabel for variabel. Alle hendelser som inntreffer for

en variabel dateres og kodes som egne tilgangs- og avgangsrecorder etter ett sett av forhåndsdefinerte regler. Hvert kurs (fag eller utdanning) som tas av en person, registreres som egne tilfeller, med start- og stoppdato for kurset.

For å kunne si om studiene er fullført på normert tid, er det også laget en variabel som teller opp antall semester *innenfor* den aktuelle utdanningen. Dette er bare gjort for de studier der man følger et fastlagt studieløp. Grunnen til dette er at det er vanskelig å vurdere hva som faktisk inngår som del av en grad i de mer modulære typer utdanninger/grader.

NUDB kan blant annet brukes til følgende analyser:

- Gi oversikt over befolkningens høyeste fullførte utdanning.
- Gi oversikter over all fullført utdanning.
- Gi svar på hvor mange som har fullført enkelte utdanninger uavhengig av om utdanningen er den høyeste eller siste fullførte utdanning.
- Til analyser av gjennomstrømninger i utdannings-systemet, deriblant opplysninger om avbrutt utdanning og hvor stor prosentandel som har fullført ulike utdanninger, bevegelsesmønstre i utdanningssystemet både fremover etter at man har fullført en utdanning for så å starte på en ny utdanning og bakover i tid forut for en endt utdanning.

Mens det bare er de endelige bearbejdede utdanningsopplysningene som skal inn i basen vil det bli publisert foreløpig utdanningsstatistikk før det endelige statistikkgrunnlaget legges inn i basen.

2.6 Befolkningens høyeste utdanning (BHU)

SSBs statistiske register over befolkningens høyeste utdanning (BHU) trekkes nå ut fra NUDB og omfatter personer registrert bosatt i Norge per 1. oktober, i alderen fra 16 år og oppover. 15-åringer som har fullført grunnskolen eller som er i gang med en utdanning utover grunnskolenivå, er også med.

Registeret omfatter bare personenes høyeste fullførte utdanning. En person kan ta flere utdanninger i løpet av sitt liv, men bare utdanningen på høyest nivå av disse vil være registrert i BHU.⁸ Grunnen til at vi fortsatt har valgt å lagre et BHU-register per år, er at dette statistikkgrunnlaget blir svært mye brukt. Det er ellers enkelt å kjøre ut BHU-filer fra NUDB.

Utdanninger avsluttet før 1. november 1970 ble hentet inn i forbindelse med Folketellingen 1970. Folketellingsskjemaet inneholdt spørsmål om høyeste fullførte utdanning. BHU ble senere ajourført med utgangs-

punkt i årgangsfilene over fullført utdanning. En slik ajourføring er ikke lenger nødvendig siden BHU nå årlig trekkes ut fra NUDB. I tillegg er utdanninger avlagt i utlandet i perioden 1970-1980 hentet inn i forbindelse med Folke- og bolig tellingen 1980.

Våren 1991 ble det hentet inn opplysninger om eksamen avlagt i utlandet av utenlandsfødte personer som hadde innvandret for første gang mellom 1. november 1980 og 31. desember 1990, og som var 16 år og eldre ved utgangen av første innvandringsår. I 1999 ble det hentet inn eksamen avlagt i utlandet for personer som er innvandret og som fortsatt sto uten fullført utdanning i registeret. For personer som har innvandret etter dette tidspunktet, mangler vi opplysninger om utdanning tatt før innvandringen. Utdanning fullført i utlandet, av nordmenn, er hentet inn fra Lånekassen.

2.7 Publisering og bruk av statistikkgrunnlaget i ulike statistikker

2.7.1 Publisering

All ny offisiell statistikk skal frigis i form av en "Dagens statistikk" på SSBs internett side som er varslet i Statistikkalenderen (<http://www.ssb.no/emner/kalender/>). Når en offisiell statistikk er frigitt kan opplysninger og datagrunnlag brukes til statistikk, og utleveres til forskning og offentlig planlegging (Statistikklovens § 3-1, d). En Dagens statistikkpresentasjon er en publisering, og en statistikk er frigitt når den er publisert.

All statistikk som publiseres fra Statistisk sentralbyrå publiseres samtidig i Statistikkbanken (<http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/>). Gjennom denne publiseringskanalen gis allmennheten tilgang til en rekke ulike tabeller innen utdanningsstatistikk, og en kan sammenstille egne tabeller over flere årganger som eventuelt ikke omfattes av standardtabellene fra SSBs publiseringer.

En publisert statistikk på utdanningsområdet kan være **foreløpig**; der opplysningene ikke er ferdig bearbejdet, eller den kan være **endelig**; der statistikkgrunnlaget er ferdig bearbejdet og ikke kan bli endret. Innenfor KOSTRA, som på utdanningsområdet er en publiseringskanal vesentlig for videregående opplæring, anvendes i tillegg begrepene **urevidert**; der grunnlagsopplysningene er ubearbejdet og som de var når de kom fra kilden⁹ (15. mars) og **revidert**; hvor opplysningene er bearbejdet og eventuelt supplert eller endret med nye eller andre opplysninger (15. juni). For fylkesKOSTRA utdanning vil "urevidert" være overensstemmende med "foreløpig" og "revidert" bli betraktet som "endelig".

⁸ Mer informasjon er gitt i publikasjonen "Befolkningens høyeste utdanning, revidert dokumentasjon", Notater 93/15, Statistisk sentralbyrå, 1993.

⁹ For videregående opplæring gjelder imidlertid at opplysningene har gjennomgått det meste av revisjonen beskrevet over også forut for urevidert publisering. Samling med andre utdanningsområder er imidlertid ikke foretatt.

Frigivning av utdanningsstatistikk i foreløpige eller endelige publiseringer gir samtidig klarsignal for ulike anvendelser av datagrunnlag og statistikk i SSB. Grunnlagsdata kan systematiseres i ulike typer av tabeller og koples til eldre årganger og/eller andre registre i oppdrag som utføres overfor offentlige og private institusjoner og enkeltpersoner. Slike oppdrag er en viktig side av SSBs virksomhet.

2.7.2 Ulik anvendelse av statistikkgrunnlaget i ulike statistikker

På grunn av den spesielle oppmerksomhet om rettighetsbasert utdanning i Norge er det påkrevet også å kunne publisere tall som vedrører produksjon av videregående opplæring separat. På et tidligst mulig tidspunkt, etter gjennomført revisjon som beskrevet over, publiseres derfor utdanningsstatistikk for videregående opplæring og andre områder innenfor videregående utdanning i foreløpige publiseringer (såkalte Dagens Statistikk) og deretter i KOSTRA per 15. mars hvert år. Det samme statistikkgrunnlaget anvendes i Utdanningsdirektoratets publiseringer i Skoleporten.

I disse publiseringene er statistikkgrunnlaget for videregående opplæring ikke samlet og korrigert i forhold til utdanning på universitets- og høgsolenivå. Dette gjelder også for revidert publisering i KOSTRA 15. juni. Disse tallene vil derfor kunne avvike fra det statistikkgrunnlaget som legges inn i NUDB, hvor igangværende utdanning er samlet som beskrevet over. Prinsippene for bruk av utdanningsstatistikk er basert på NUDB som hovedkilde, med unntak av særskilte oppdrag og anvendelser hvor videregående opplæring har særskilt fokus eller ønskes presentert isolert og helhetlig. I slike tilfeller vil også SSB anvende et statistikkgrunnlag for videregående opplæring som ikke er samordnet med øvrige skoleslag.

2.7.3 Internasjonal statistikk og publisering

Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for norsk statistikkrapportering til UNESCO, OECD og EUROSTAT, i henhold til International Classification of Education (ISCED97). SSB representerer Norge i ulike arbeidsgrupper i disse organisasjonene i samarbeid med norske utdanningsmyndigheter, og deltar i den forbindelse også i utviklingsarbeid når det gjelder statistikkområder og definisjoner/klassifiseringer. Sentrale internasjonale publikasjoner er "Education at a Glance" (OECD) og "Key data on Education in Europe" (EUROSTAT/EURYDICE).

3 Begreper, variable og grupperinger

3.1 Generelle begreper i utdannings-sammenheng

Opplæringsloven

Opplæringsloven fra 1998 er en felles lov for grunnskole og videregående opplæring. Opplæringsloven inneholder også bestemmelser om opplæring for voksne når det gjelder grunnskole og videregående opplæring.

Reform 94

Med reform 94 ble det innført lovfestet rett til videregående opplæring for all ungdom mellom 16 og 19 år. Opplæringen skal føre fram til en avsluttende kompetanse: Vitnemål som gir studiekompetanse eller yrkeskompetanse; fag- eller svennebrev som gir yrkeskompetanse. All opplæring som ikke gir slik avsluttende formell kompetanse dokumenteres med kompetansebevis. Reformen omfatter også en oppfølgingstjeneste av de mellom 16 og 19 år som står utenfor ordinær opplæring og som ikke er i arbeid.

Elev

En elev er i utdanningsstatistikken en person som deltar i et organisert utdanningstilbud med en varighet av minst 300 undervisningstimer i løpet av et år. Unntatt fra dette er elever innenfor videregående opplæring, hvor alle personer som deltar i kurs i.h.t. læreplanen for videregående opplæring inngår.

Studiekompetanse

Elever som har fullført og bestått videregående opplæring på studieforberedende studieretninger får formell studiekompetanse som kan gi grunnlag for opptak til høyere utdanning på universitet eller høgsolenivå. Generell studiekompetanse gir adgang til høgsolenivå og universiteter, men noen studier har spesielle opptakskrav. Enkelte studier stiller også krav til fordypning innen visse studieretningsfag, og noen har opptaksprøve.

Følgende studieretninger gir studiekompetanse: Allmenne, økonomiske og administrative fag, idrettsfag og musikk, dans og drama. Innenfor enkelte av de yrkesfaglige studieretningene kan en også velge spesielle løp som gir studiekompetanse, dette gjelder studieretningene for formgivingsfag, medier og kommunikasjon, og naturbruk. Studiekompetanse kan også oppnås med utgangspunkt i yrkesfaglige studieretninger ved fullført VK II allmennfaglig påbygging.

Yrkeskompetanse

Elever som har fullført og bestått videregående opplæring innenfor yrkesfaglige studieretninger får yrkeskompetanse dokumentert ved vitnemål eller fag-/svennebrev. Følgende studieretninger gir yrkeskompetanse: Byggfag, elektrofag, formgivingsfag, helse- og

sosialfag, hotell- og næringsmiddelfag, kjemi- og prosessfag, medier og kommunikasjon, mekaniske fag, naturbruk, salg og service, tekniske byggfag og trearbeidsfag. For de fagområdene som gir yrkeskompetanse ved vitnemål er opplæringstiden tre år, mens total opplæringstid for å oppnå yrkeskompetanse ved fag- eller svennebrev normalt er fire år, hvorav to år som lærling.

Lov om universiteter og høyskoler

Loven om universitet og høyskoler fra 2005 gir et felles rammeverk for statlige og private institusjoners virksomhet med hensyn til faglige fullmakter til å opprette og nedlegge studietilbud, kvalitetssikring av utdanningstilbud og studentenes rettigheter og plikter.

Kvalitetsreformen

I juni 2001 vedtok Stortinget en omfattende reform av norsk høyere utdanning – Kvalitetsreformen. Denne var iverksatt ved samtlige høyere utdanningsinstitusjoner i Norge ved studiestart høsten 2003. Reformen innebærer omlegging til ny gradsstruktur, mer tilrettelagte studieløp, bedre utnyttning av studieåret, mer studentaktive læringsformer, bedre oppfølging av studentene samt nye evaluerings- og vurderingsformer. Samtidig ble studiefinansieringen endret slik at den nå også belønner studieprogresjon. Reformen omfatter både statlige og private høyere utdanningsinstitusjoner.

Student

I utdanningsstatistikken defineres en student som en person som har betalt semesteravgift og er registrert som student i utdanningsinstitusjonenes registre per 1. oktober gjeldende år.

Videregående opplæring og videregående utdanning

Tradisjonelt er utdanningsstatistikken relatert til utdanningsinstitusjoner, skoleslag og skolenivåer, og dette er fremdeles en sentral inndeling. Samtidig har det større betydning å kunne formidle statistikk spesielt over videregående opplæring som en rettighetsbasert utdanning for alle ungdommer og en stor gruppe voksne personer. Det er også skjedd andre endringer på lovverkssiden som setter sterkere krav til presisjon i presentasjon av utdanningsstatistikken, for eksempel voksnes rett til videregående opplæring og ny lov om fagskoleutdanning.

Mens utdanningsstandarden (NUS2000) angir tre nivåer mellom grunnskole og høyere utdanning, er det i standard for næringsgruppering bare ett nivå for videregående utdanning. Innenfor denne gruppen finnes et mangfoldig utdanningstilbud og en flora av institusjoner og tilbud av ulik karakter. Det er en utfordring å tilkjenne/nivåplassere de ulike utdanningstilbudene, spesielt for de områdene hvor lovverket ikke har godkjenningsordninger som definerer godkjent kompetanse. Hovedregelen som anvendes for nivåplassering av

utdanningsaktiviteter er institusjonens egen angivelse av opptakskrav.

Videregående opplæring foregår vesentlig ved "videregående skoler", som er en fellesbetegnelse for de fleste fylkeskommunale, statlige og frittstående skoler som tilbyr opplæring i henhold til opplæringsloven. Utdanningen defineres tilhørende klassetrinn 11 - 13 i utdanningsstandard, hvor klassetrinn 13 angir siste skoleår innenfor videregående opplæring. Bestått kurs/prøve fra dette klassetrinnet gir kompetanse på nivå 4 i NUS. For voksne som har rett til videregående opplæring kan imidlertid opplæringsløpet avvike fra en slik hovedmodell. Realkompetansevurdering og derav følgende tilpassede opplegg for opplæring, følger ikke nødvendigvis ordinære kurs og kan også gjennomføres med en progresjon som avviker fra kurs for ungdom. Utdanningsløpet følger likevel læreplanene for videregående opplæring og gir kompetanse på linje med ordinær videregående opplæring.

Det er også et visst omfang av ikke offentlige skoler som tilbyr videregående opplæring. Skoler godkjent som frittstående skoler med paralleller til videregående opplæring i henhold til friskoleloven behandles statistiskmessig på linje med de offentlige, mens undervisningstilbud ved skoler som ikke har egen eksamensrett og hvor elevene fremstilles til privatisteksamen, angis med mindre presis utdanningsaktivitet i forhold til utdanningsstandard. Disse elevene vil heller ikke oppnå høyeste nivå for videregående opplæring før bestått kompetanse fra VKII er meldt fra en institusjon med eksamens- og dokumentasjonsrett.

Videregående utdanning er i statistikk fra Statistisk sentralbyrå delt i følgende hovedgrupper: Videregående opplæring, fagskoleutdanning, folkehøyskoler, arbeidsmarkedsoplæring, og annen videregående utdanning

Fagskoleutdanning er plassert med klassetrinn 14 - 15 i utdanningsstandard som nivået "påbygging til videregående utdanning", i samme gruppe som utdanningsaktiviteter som har kompetanse fra videregående opplæring som opptakskrav men som ikke er godkjent som universitets-/høyskoleutdanning.

Realkompetanse

Realkompetanse er all den relevante kompetansen en person har skaffet seg gjennom lønnet eller ulønnet arbeid, utdanning, organisasjonserfaring eller på annen måte. Innenfor videregående opplæring er realkompetansevurdering og formalisering av realkompetanse i henhold til læreplanene for videregående opplæring en sentral del av fylkeskommunenes tilbud overfor voksne. Når det gjelder høyere utdanning kan personer på 25 år og eldre søke om opptak til høyere studier på grunnlag av realkompetanse, det vil si ikke formalisert

studiekompetanse. Lærestedene bestemmer selv hva som gir realkompetanse til de enkelte studier.

3.2 Utdanningsstandarder

3.2.1 Norsk standard for utdanningsgruppering (NUS2000)

NUS omfatter utdanningsaktiviteter som har en formell skolemessig ramme, innrettet mot en systematisk formidling av kunnskap og ferdigheter og som har et visst omfang.

Utdanningsstandarden ble første gang utarbeidet av Statistisk sentralbyrå i 1970, og ble deretter revidert i 1973, 1989 og i 2000. NUS skal fungere som grupperingsnorm for alle utdanningsaktiviteter som finnes i Norge og for utdanning fullført i utlandet. For utdanningsaktiviteter fullført innenfor det ordinære utdanningssystemet skal standarden være fullstendig. Alle utdanningsaktiviteter har egne koder. Konkret innebærer dette blant annet at grader og fag under opplæringsloven har egne koder. Andre utdanningsaktiviteter klassifiseres også gjennom standarden, men da ved bruk av samlekode spesifisert enten på fagfelt, faggruppe eller utdanningstype. Standarden har ikke som mål å være fullstendig for utdanningsaktiviteter i utlandet, men inkluderer koder som kan brukes for å kode slike utdanninger. Alle utdanninger i SSBs utdanningsstatistikk har fått 6-sifrete utdanningskoder etter den norske standarden for utdanningsgruppering.

3.2.2 International Standard Classification of Education (ISCED)

Den internasjonale standarden for utdanningsgruppering; "International Standard Classification of Education" (ISCED) ble utarbeidet av UNESCO på 1970-tallet og ble siste gang revidert i 1997 (ISCED97). ISCED er utarbeidet for innsamling, sammensetning og presentasjon av sammenlignbare indikatorer og statistikk over utdanning, både innenfor det enkelte land og internasjonalt. En internasjonal utdanningsstandard kan ikke være så detaljert som de nasjonale utdanningsstandardene. Grunnen til dette er at utdanningssystemene i de ulike landene er forskjellige og at den internasjonale standarden skal dokumentere utdanningene i alle land. I forbindelse med revisjonen av den norske standarden for utdanningsgruppering er det utarbeidet en nøkkel mellom NUS2000 og ISCED97, der hver nasjonal utdanningskode har en henvisning til en internasjonal kode med tilhørende tilleggsdimensjoner.

3.3 Variable knyttet til grunnlagsopplysningene for elever og studenter

Alle variable om personer, utdanning og skole er knyttet til hver person- og/eller utdanningsaktivitet.

3.3.1 Personvariable

Fødselsnummer

Fødselsdag, -mnd, -år, og personnummer.

Fødselsår

Inneholder firesifret fødselsår, noe som gjør det enkelt å beregne korrekt alder.

Alder

Feltet er tosifret og angir alder i fylte år midt i skoleåret, pr. 31. desember. For elever og studenter per 1. oktober er alder derfor oppgitt i fylte år per 31. desember samme år. For fullført utdanning i et visst skoleår, for eksempel 2003/2004 er alder oppgitt i fylte år per 31. desember 2003, altså det året eleven eller studenten startet opp det avsluttende skoleåret. En person som avslutter videregående opplæring om våren som 19-åring, det vil si som var 19 år pr. 31. desember foregående år, vil dersom hun begynner på universitetet samme høst, figurere i studentstatistikken som 20-åring samme år.

Variable om bosted og statstilhørighet

Bostedskommune, bostedskommune ved fylte 16 år, fødeland, statsborgerskap, innvandringskategori, landbakgrunn og første oppholdsdato er hentet fra befolkningsdatabasen i SSB.

Foreldrenes utdanningsnivå

Foreldrenes utdanningsnivå på det tidspunkt eleven fyller 16 år, hentes fra BHU. Innenfor utdanningsstatistikken konstrueres i tillegg en variabel for sosial bakgrunn, men som fastsettes kun ut fra foreldrenes utdanningsnivå.

3.3.2 Utdanningsvariable som gjelder alle utdanningsnivåer

Utdanningens art

Utdanningens art er betegnelsen for en utdanningsaktivitet slik den er plassert og gruppert i standard for utdanningsgruppering, NUS2000. En utdanningsaktivitet er definert som ett eller flere utdanningstilbud som er tilnærmet like med hensyn til faglig innhold og nivåmessig plassering. Utdanningsstandarden er utviklet over en lang tidsperiode og revidert flere ganger. Formålet med utdanningsstandarden er å kunne definere alle utdanningsaktiviteters nivå og fagfelt, og den har en oppbygning som muliggjør sammenlignbarhet over tid på og på tvers av endringer i utdanningssystemet.

Som variabel definerer NUS2000 en persons utdanningsaktivitet på ett bestemt tidspunkt, og personens høyeste definerte utdanning. I NUDB foreligger også opplysninger om alle registrerte utdanningsaktiviteter for personen. Høyeste registrerte fullførte utdanning er en fast definert variabel, som endrer verdi over tid i henhold til nye registrerte fullførte utdanninger. Andre spesifikasjoner av en persons utdanning kan defineres

med utgangspunkt i den samlede informasjon i utdanningsdatabasen.

Grunnskoleutdanning er definert som ett bestemt nivå i NUS2000. For videregående opplæring er kursene delt i to hovedgrupper, grunnutdanning og avsluttende utdanning, slik at kurstrinnet som angir henholdsvis studie- og yrkeskompetanse er plassert på ett felles nivå. Dette nivået samsvarer med gjennomført utdanning innenfor den gamle gymnasutdanningen. For annen videregående utdanning foretas nivåplasseringen med utgangspunkt i godkjenningsregler fra offentlige myndigheter og definerte opptakskrav for utdanningen. Når det gjelder universitets- og høyskoleutdanning, er denne delt opp i lavere og høyere nivå, mens forskerutdanning er definert som ett eget nivå i NUS2000.

Plassering av en utdanningsaktivitet i standard for utdanningsgruppering gir samtidig grunnlaget for flere andre grupperingsvariable, blant annet klasstrinn, kurstrinn, kompetanse, universitets- og høyskolegruppering.

Klasstrinn

Ved gruppering etter NUS2000 er klasstrinn delt inn slik:

- Videregående, grunnutdanning 11.-12. klasstrinn
- Videregående, avsluttende utdanning 13. klasstrinn +
- Påbygging til videregående utdanning 14. klasstrinn +
- Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå 14.-17. klasstrinn
- Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå 18.-19. klasstrinn
- Forskerutdanning 20. klasstrinn +

Kodetype

Kodetype beskriver hvorvidt utdanningskoden i standard for utdanningsgruppering er en kode for enkeltutdanning eller en samlekode. Samlekoder kan bestå av flere utdanningsaktiviteter på ulike klasstrinn og med ulik varighet, og gjelder hovedsakelig kortere utdanningsaktiviteter som ikke gir noe vitnemål/kvalifikasjon i seg selv. Koder for enkeltutdanninger er utdanningsaktiviteter med likhet i fagkrets og faglig innhold, klasstrinn og varighet, og gjelder utdanninger som gir vitnemål/kvalifikasjon.

Fullført/ikke fullført

En person regnes å ha fullført en utdanningsaktivitet når utdanningsinstitusjonen eller yrkesopplæringsnemnda har utstedt vitnemål, fag- eller svennebrev eller på annen måte har godtgjort at han/hun har oppfylt de krav som stilles for gjennomføring av vedkommende utdanning. For videregående opplæring foreligger også en mer finmasket inndeling av verdier for gjennomføring og resultat av kurs og opplæringsløp, innen kurs på skole og fagprøver.

Innenfor videregående opplæring ble det i 2004 foretatt en endring i registrering av fullført utdanning. Tidligere ble kurs som var "fullført, ikke bestått" som følge av stryk i ett eller flere fag, registrert som fullførte kurs. Bakgrunnen for dette var at det i en periode forut for reform 94 ble gitt adgang til å utstede vitnemål til tross for forekomst av ikke beståtte karakterer.

I 2004 ble registrert fullført utdanning for videregående opplæring i utdanningsdatabasen gjort om for årgangene etter at reform 94 ble iverksatt, slik at kravet til kategorien "fullført" nå er fullført og bestått kurs. Bestått kurs innebærer at kandidaten har bestått karakter i fag tilsvarende omfanget for kurset med en godkjent fagkombinasjon. For VKI og VKII er kravet til bestått kurs at også underliggende kurs er bestått. Den samme endringen ble foretatt for elever som gjennomførte kurs med individuell opplæringsplan, som tidligere også ble registrert som fullført.

Datoer for start og avslutningstidspunkt

Innsamling av opplysninger for start- og avslutningstidspunkter for elevenes utdanningsaktivitet er generelt beheftet med usikkerhet, det gjelder både registeropplysninger og skjemaabaserte innsamlinger.

Start- og avslutningsdatoer for kurs har også innenfor deler av utdanningssektoren stort og økende mangfold og utviser mye av den samme usikkerhet når det gjelder korrekt innhold. En rekke ordinære utdanningsløp har imidlertid fast varighet og følger skoleåret, og dette legges til grunn for både elevers og kursets start- og avslutningsdatoer. I ordinær elev- og studentstatistikk for igangværende og avsluttet utdanning har dette ikke stor betydning, men i NUDB (som er en forløpsbase som måler status, bevegelse og endring i utdanningsløp og -nivå i befolkningen) er datoer av stor betydning. Det legges derfor vekt på å kvalitetssikre datoer for utdanningsaktivitetene best mulig.

3.3.3 Utdanningsvariable som gjelder videregående utdanning

Studieretning

Fellesbetegnelse for beslektede fag i videregående opplæring, inndelt i to hovedtyper: Studieforbereidende og yrkesfaglige studieretninger. Alle studieretninger, med unntak av enkelte løp innenfor yrkesfag, består av grunnkurs og videregående kurs I i skole. I de fleste studieretninger kan eleven søke til flere videregående kurs I etter grunnkurset, normalt innenfor samme studieretning. Etter VKI er det ytterligere fordypningsmuligheter som lærling (som gir yrkeskompetanse ved fag- eller svennebrev) eller på VKII (som gir vitnemål med studie- eller yrkeskompetanse).

Kurstrinn (kursnivå)

Brukes som betegnelse på de ulike kursnivåene innen videregående opplæring som grunnkurs (GK), videregående kurs I (VK I) og videregående kurs II (VK II).

Rettstype

Opplæringsloven gir ungdom rett til videregående opplæring etter bestemte regler, blant annet om ventetår, omvalgsmuligheter og frist til å bruke retten. I 2000 fikk også voksne født før 1. januar 1978 (kullene som aldersmessig ikke ble dekket av retten innført gjennom reform 94) og som ikke har fullført videregående opplæring etter søknad rett til videregående opplæring. Retten innebærer også en plikt for fylkeskommunene til å vurdere den voksnes realkompetanse i henhold til læreplanene for videregående opplæring, og å tilby eventuelt avkortet opplæring og generelt tilrettelagte opplæringstilbud for voksne. Uavhengig av rett har søkere som tas inn til et opplæringstilbud en fullføringsrett i forhold til det kurset de er tatt inn til. For voksne innebærer fullføringsretten rett til å fullføre opplæringsløpet.

Morsmålsundervisning

For videregående opplæring registreres hvorvidt personen mottar støtteundervisning i morsmål.

Spesialundervisning

For videregående opplæring registreres hvorvidt det gis spesialundervisning i henhold til enkeltvedtak etter Opplæringslovens §5-1.

Språkopplæring i norsk

For videregående opplæring registreres hvorvidt det gis særskilt norskopplæring til personer med minoritets-språk som morsmål.

Elevstatus

Fra 2004 inngår variabel elevstatus i opplysningene om videregående opplæring. Etter innføring av videregående opplæring for voksne er det etterspørsel etter statistikk som kan måle effektene av Kompetansereformen, herunder fylkeskommunenes tilbud til voksne. Elevstatus angir om personen er for eksempel elev, privatist, deltaker i tilbud spesielt tilpasset voksne, eller har individuell opplæringsplan.

Heltid/deltid

Innenfor videregående opplæring foreligger opplysninger om årstimer på kurset basert på bruttotimetall for fagene som inngår, men det publiseres ikke statistikk basert på fordelinger over heltid/deltid. For annen videregående utdanning samles inn opplysninger om heltid/deltid, hvor grensen går ved 18 timer/uke.

Fagprøvetype

For videregående opplæring registreres hvorvidt en kandidat har bakgrunn som elev, lærling eller praksiskandidat ved fremstilling til fag-/svenneprøven.

Kompetanse i videregående utdanning

Kompetanse er en intern gruppering i statistikkproduksjonen som viser om kurset gir studiekompetanse eller

yrkeskompetanse. Gjelder 3. og eventuelt 4. år av videregående opplæring, etter Reform 94.

3.3.4 Utdanningsvariable som gjelder universitets- og høyskoleutdanning**Universitets- og høyskolegruppering**

Universitets- og høyskolegruppering er en relativt grovdelt standardgruppering av typer av høyere utdanning som først og fremst er tenkt som en forenkling i forbindelse med presentasjon av statistikken for høyere utdanning.

Heltid/deltid

For studenter ved universiteter og høyskoler som leverer opplysninger via FS, er deltid definert som studenter med mindre enn 70 prosent studieprogresjon. For de som leverer opplysninger via M-STAS, er deltid knyttet til egne studieprogram som er organisert som deltidsstudier.

Realkompetanse

Verdien i variabelen realkompetanse angir om studenten har generell studiekompetanse, realkompetanse eller annet. (fra 2001).

Etterutdanning/videreutdanning/fjernundervisning

Angir om utdanningen er en ordinære utdanning, etter-/videreutdanning og/eller fjernundervisning (fra 1999).

Studiepoeng

Fra og med 1999 har SSB opplysninger om studiepoeng for avlagte eksamener og for fullførte utdanninger ved universiteter og høyskoler. Opplysningene er mangelfulle frem til 2003, men fra 2004 er studiepoeng fullstendig for alle avlagte eksamener.

Recordtype

Recordtype er en variabel som angir om det er en grad/kvalifikasjon på minst 2 år som er fullført, eller om det er et kortere kurs/deleksamen som er fullført.

3.3.5 Skolevariable**Skolens nummer**

Organisasjonsnummer fra Bedrifts- og foretaksregisteret (BoF) i SSB, basert på Enhetsregisteret.

Eierforhold

Eierforhold angir utdanningsinstitusjonens eierform på grunnlag av opplysninger i Bedrifts- og foretaksregisteret.

Skolekommune

Vanligvis publiseres utdanningsstatistikk fordelt på bostedsfylke. I statistikkgrunnlaget foreligger også skolekommune og -fylke som anvendes i enkelte statistikker hvor det publiseres tall sortert på skolekommune, det vil si organisert etter hvor eleven deltar i en utdanningsak-

tivitet, ikke hvor eleven har adresse i Folkeregisteret. Skolens organisasjonsnummer legges til grunn for en egen variabel skolekommune. For deler av innsamlingen av voksne i videregående opplæring, lærlinger og fullført fag- og svenneprøve er kun fylkeskommune oppgitt, det vil si at de to siste sifrene i kommunenummeret er 00.

Skoleslag

Ved gruppering av elevene etter skoleslag benyttes den inndeling av utdanningsinstitusjonene som er fastlagt i Standard for næringsgruppering 1994 (NOS C182). Skoleslagsgrupperingen deler utdanningsinstitusjoner etter nivåer, hvor hovedgruppene er: Førskole- og grunnskoleundervisning, undervisning på videregående skoles nivå, undervisning på universitets- og høgskolenivå, og voksenopplæring og annen undervisning.

For statistikkformål har det vist seg nødvendig å finmaske denne inndelingen. Spesielt innenfor området videregående utdanning er det behov for en mer presis angivelse av ulike utdanningstyper. Grupperingen er laget ved å kombinere opplysninger om utdanningens art, skolen/institusjonens næringskode, og lovverket som regulerer utdanningsvirksomheten (Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringslova), Lov om frittstående skolar (friskolelova), Lov om fagskoleutdanning, Lov om folkehøgskoler (folkehøgskoleloven) og Lov om universiteter og høyskoler).

Den særskilte skoleslagsgrupperingen er en intern kode som benyttes i statistikkproduksjon. Grupperingen har som formål å gi en mer presis angivelse av ulike skole- og utdanningstyper innenfor utdanningssystemet, og den vil gjenfinnes som sentrale grupperingsvariabel i tabeller over utdanning publisert i Statistisk sentralbyrå.

3.3.6 Variable som lages i NUDB

Hver gang det kommer inn opplysninger om en person til NUDB sjekkes disse mot tidligere registrerte opplysninger. Dersom det har skjedd en tilstandsending eller en ny hendelse, blir dette registrert og datert. Det dannes et forløp. En hendelse kan for eksempel være skifte av utdanning. Det registreres tre typer hendelser i NUDB: Tilganger, endringer og avganger.

Kode

Kode settes ved dannning av forløp i NUDB og angir hvilken hendelse recorden representerer.

Registreringsdato

Registreringsdato angir siste oppdaterings-/endringsdato for hele recorden sett under ett, uavhengig av om det er en tilgang, endring eller avgang.

Tilgangsdato

Tilgangsdato settes når personen kommer inn i utdanningssystemet første gang, ved tilgang til nytt kurstillfel-

le eller når en person kommer inn igjen i utdanningssystemet etter å ha hatt ett opphold i utdanningsforløpet.

Avgangsdato

Avgangsdato settes når kurstillfellet avsluttes, når personen går ut av utdanningssystemet eller når personen ikke lenger er bosatt.

I NUDB er det lagt inn en rekke forhåndsdefinerte gjennomstrømningskjennemerker som skal gjøre det lettere å ta ut gjennomstrømningsindikatorer. Disse er av to typer; Indikatorer som settes en gang og som ikke endrer seg, og indikatorer som det lages forløp på.

Eksempler på forhåndsdefinerte indikatorer som settes en gang og som ikke endres over tid er:

Antall semester i videregående utdanning før første fullførte:

3-årig videregående
3-årig videregående - allmennfag
3-årig videregående - yrkesfag
hovedfagsnivå
doktorgrad.

Antall semester i utdanning under lov om videregående opplæring/opplæringsloven før første fullførte:

3-årig videregående utdanning under lov om videregående opplæring/opplæringsloven
3-årig videregående utdanning under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, allmennfag
3-årig videregående utdanning under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, yrkesfag

Antall semester i høyere utdanning før første fullførte:

høgskolenivå
4-årig høyere utdanning (inkl. cand-mag)
hovedfagsnivå
doktorgrad.

Antall semester totalt i utdanning etter grunnskolen før første fullførte:

3-årig videregående
3-årig videregående, allmennfag
3-årig videregående, yrkesfag
3-årig videregående under lov om videregående opplæring/opplæringsloven
3-årig videregående under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, allmennfag
3-årig videregående under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, yrkesfag
høgskolenivå
4-årig høyere utdanning (inkl. cand-mag)
hovedfagsnivå
doktorgrad.

År og måned første gang registrert:

i videregående utdanning
i videregående utdanning under lov om videregående opplæring/opplæringsloven
i høyere utdanning
på hovedfagsnivå.

År første gang fullført:

grunnskole
3-årig videregående
3-årig videregående - allmennfag
3-årig videregående - yrkesfag
3-årig videregående under lov om videregående opplæring/opplæringsloven
3-årig videregående under lov om videregående opplæring/opplæringsloven - allmennfag
3-årig videregående under lov om videregående opplæring/opplæringsloven - yrkesfag
høgskolenivå
4-årig høyere utdanning (inkl. cand-mag.)
hovedfagsnivå
doktorgrad.

Semester innen studiet

Variabelen angir hvor mange semester eleven/studenten har brukt på å fullføre en utdanning.

Antall semester over normert tid innen studiet

Dersom en elev/student har brukt lengre tid enn normert tid på å fullføre en utdanning, vil denne variabelen angi antall semester hun har brukt utover normert tid.

Fullført på normert tid

Variabelen angir om eleven/studenten har fullført utdanningen på normert tid eller om hun har brukt kortere eller lengre tid.

Eksempel på forhåndsdefinerte gjennomstrømningsvariable som det lages forløp på og som kan endre seg over tid:

Semester i utdanning totalt etter grunnskolen
Semester i høyere utdanning

3.4 Informasjon om variable knyttet til BHU

BHU omfatter personer registrert bosatte per 1. oktober som er 16 år og over per 31. desember samt 15-åringer som har avsluttet grunnskole eller tar en utdanning utover grunnskole. Hvert år, på høsten, lages/oppdateres en egen "BHU-fil" på grunnlag av NUDB. BHU-fila inneholder et sett av nødvendige og ofte etterspurte variable og anvendes mye i ulike typer av oppdrag. Hvilke variable fra NUDB som brukes i BHU, er til enhver tid dokumentert i SSBs interne dokumentasjonssystem (DataDok).

3.5 Mer informasjon om variable, definisjoner og datagrunnlag

SSB har etablert en egen nettside hvor en finner opplysninger om data spesielt tilrettelagt for forskere (<http://www.ssb.no/mikrodata/>). Disse sidene gir en systematisert oversikt over ulike tilgjengelige kilder, hva de inneholder og annen vesentlig metainformasjon. Dermed blir det mulig for eksterne brukere av SSBs statistikkbasert å spesifisere uttak av ønskede data til forskningsformål.

Statistisk sentralbyrå har også under oppbygging en egen variabeldatabase - VARDOK - som i løpet av kort tid vil bli tilgjengelig på byråets nettsider. De ulike metadatabasene er gjensidig relatert til hverandre slik at det ikke skal foreligge overlappende eller ikke konsistent informasjon. Med disse virkemidlene tar SSB et nytt skritt i retning av å gjøre anvendelsene av opplysninger til statistiske formål, definisjoner og bruksmåter av statistikk tilgjengelig for allmennheten.

4 Feilkilder og usikkerhet**4.1 Innsamlings- og bearbeidingsfeil****4.1.1 Feil som skyldes egenopplysninger fra eleven eller studenten**

De fleste feil i utdanningsstatistikken kan føres tilbake til grunnmaterialet for statistikken. Mulighetene for feil er særlig store for de institusjonene der datagrunnlaget bygger på opplysninger gitt av den enkelte elev eller student.

I utdanningsstatistikken er en student en person som har betalt semesteravgift, og som er registrert som student i utdanningsinstitusjonenes registre per 1. oktober gjeldende år for innsamling/levering av opplysninger. Blant disse vil det antakelig være en viss andel som ikke har som intensjon å ta eksamen eller fullføre et studieprogram som gir en grad eller tilsvarende kvalifikasjon. Det kan være flere grunner til dette. En mulig forklaring kan være rabattordningene som registrerte studenter har tilgang til. Omfanget av såkalte rabattstudenter bør ikke undervurderes, og dette vil påvirke eventuell statistikk som forsøker å vise produksjon i form av produserte studiepoeng, avlagte eksamener eller fullførte grader i forhold til antall studenter.

4.1.2 Feilaktig innrapportering fra oppgave-giverne

Også fra oppgavegiverne kan det foreligge mangelfulle eller feilaktige opplysninger. Det gjelder både ved skjemasbasert rapportering og ved filuttrekk fra administrative registre. Det er mulig at ikke alle elever og studenter er representert i tallmaterialet. Dette kan skyldes at SSB ikke får inn svar fra alle kjente oppga-

vegivere. Det kan imidlertid også skyldes at SSB ikke har kjennskap til alle aktuelle oppgavegivere. Det kan også hende at en skoleklasse mangler uten at dette fanges opp i mottakskontrollene. Dette kan skje dersom kontrollene viser tilnærmet likt antall elever fra et år til et annet, men skolen likevel har unnlatt å rapportere inn en klasse.

I tillegg til feil relatert til antall elever/student/ klasser kan det være mangler eller uklarheter relatert til enkeltvariable som skal karakterisere egenskaper ved den enkelte person eller utdanningsaktivitet.

Andre mulige feil er at de samme elevene eller studentene rapporteres til SSB flere ganger. I tillegg er det mulig at en elev som har avsluttet sin utdanning ikke rapporteres korrekt til SSB i henhold til det kodeverket SSB godkjenner for avsluttet utdanning.

4.2 Kontroll og revisjon

I tillegg til at oppgavegiverne kan rapportere inn feil opplysninger til SSB, kan det også oppstå feil i bearbeidingen og tilretteleggingen av opplysningene. Det kan skje feil i selve kontrollene i bearbeidingen, og det kan være feil i de registre og kataloger som utdanningsopplysningene kobles mot i bearbeidingen.

4.2.1 Registre og kataloger

I bearbeidingsprosessen kobles utdanningsopplysningene mot andre registre både for å kontrollere enkelte variable og for å få tilført supplerende variable. Manglende oppdatering eller dårlig kvalitet på disse registrene vil dermed kunne føre til feil i statistikkgrunnlaget.

Det er ikke alle skolene som koder utdanningene sine ut fra SSBs 6-sifrete utdanningskoder (NUS). Skolene har gjerne egne kodeverk, og SSB må derfor endre skolenes koder i henhold til kodene i standarden. En endring i skolens kodeverk kan føre til at en utdanning får feil NUS-kode hvis SSB ikke fanger opp endringen gjennom revisjonen. Siden NUS-koden også benyttes for å påføre utdanningsopplysningene andre variable fra utdanningsstandard, er det viktig at NUS-koden er riktig. I tillegg benyttes NUS-koden for å kontrollere innrapporterte variable. Standarden for utdanningsgruppering må også stadig oppdateres. Manglende oppdatering kan føre til feil i statistikken.

4.2.2 Feil som kan oppstå ved kjøring av ulike kontroller

Dersom personer rapporteres inn med ugyldige fødselsnumre kontrollerer man mot BEBAS og gjennomfører diverse sjekker for å se om man via de kriteriene som ligger i fødselsnummerkontrollen kan finne de gyldige fødselsnumrene. Et av sjekkpunktene er navnet og koblinger av navn mot fødselsdato. To personer kan ha tilnærmet like navn og fødselsdatoer. Hvis pro-

grammet selekterer ut feil person, kan det hende at en elev eller student fjernes for å erstattes med feil person.

I grunnlagsopplysningene kan en person være registrert under utdanning ved to læresteder der utdanningene er plassert på ulike nivåer. I dublettkontrollen beholdes utdanningen på det høyeste nivået. Personen er derimot aktiv student kun ved et lærested. Hvis personen er aktiv på lærestedet på det laveste nivået vil han/hun derfor bli registrert med den utdanningen han/hun ikke deltar aktivt i.

5. Noen hovedresultater

5.1. Elever og studenter i videregående og høyere utdanning, etter skoleslag/institusjon

Skoleslag/Institusjon	1989		1994		1999		2004	
	I alt	Andel kvinner	I alt	Andel kvinner	I alt	Andel kvinner	I alt	Andel kvinner
Videregående opplæring	204 806	49,2	203 364	47,4	196 598	48,8	202 248	48,1
Elever	186 628	51,8	185 500	49,8	165 298	52,2	173 378	51,2
Lærlinger	18 178	23,0	17 864	22,7	31 300	30,9	28 870	29,9
Folkehøgskoler	6 117	53,5	5 924	59,5	6 104	66,3	6 051	64,3
Arbeidsmarkedskurs	8 198	53,9	24 116	54,2	4 431	57,8	5 669	53,4
Fagskoleutdanning	4 952	9,1	5 149	7,3	3 541	5,0	3 272	5,9
Teknisk fagskole	4 952	9,1	5 149	7,3	3 541	5,0	3 272	5,9
Annen videregående utdanning	15 932	53,5	7 047	41,5	12 335	52,0	9 624	60,4
Universitet/Høgskoler	122 791	53,6	165 609	55,6	189 017	58,9	211 001	59,6
Statlige høgskoler	-	-	69 835	60,0	86 104	65,2	99 727	64,3
Militære høgskoler	-	-	608	5,4	870	7,0	535	7,7
Andre høgskoler ¹	-	-	18 577	49,5	26 176	53,8	31 126	58,0
Høgskoler ²	67 831	55,1	-	-	-	-	-	-
Vitenskapelig høgskoler	4 548	51,8	5 708	45,4	6 844	44,9	7 741	50,2
Universiteter	50 412	52,6	70 881	54,1	69 023	55,1	71 872	55,3

¹ Andre høgskoler omfatter private institusjoner, kunsthøgskole og politihøgskolen. ² 1989 omfatter kategorien høgskoler distriktshøgskoler, pedagogiske høgskoler, ingeniørhøgskoler, sosialhøgskoler, helsefaghøgskoler, militære skoler og andre høgskoler.

5.2. Elever og lærlinger i videregående opplæring, etter studieretning

	1999		2004	
	Totalt	Andel kvinner	Totalt	Andel kvinner
Allmennfaglige studieretninger, elever	96 945	54,9	89 777	53,9
Allmenne, økonomiske og				
administrative fag	86 362	55,3	76 336	53,9
Musikk, dans og drama	4 377	70,3	5 476	72,3
Idrettsfag	6 206	38,7	7 965	41,8
Yrkesfaglige studieretninger, elever	67 438	48,2	83 601	48,2
Helse- og sosialfag	17 197	91,6	18 007	89,8
Naturbruk	4 066	44,1	4 102	54,6
Formgivingsfag	12 328	82,1	12 924	85,3
Hotell- og næringsmiddelfag	6 031	52,6	6 848	55,1
Byggfag	4 805	1,9	7 328	1,8
Tekniske byggfag	1 799	12,8	2 242	9,4
Elektrofag	8 720	4,0	9 255	3,8
Mekaniske fag	10 711	4,5	11 886	5,5
Kjemi- og prosessfag	844	35,7	836	29,3
Trearbeidsfag	937	20,2	608	16,4
Media og kommunikasjon	-	-	4 588	54,9
Salg og service	-	-	4 977	58,1
Elever i studieretninger gjeldende før reform 94	915	72,0	-	-
Allmennfaglige studieretninger, lærlinger	1 051	66,1	697	5,2
Allmenne, økonomiske og				
administrative fag	1 051	66,1	697	5,2
Musikk, dans og drama	-	-	-	-
Idrettsfag	-	-	-	-
Yrkesfaglige studieretninger, lærlinger	29 789	29,8	28 173	30,5
Helse- og sosialfag	4 095	91,5	2 942	89,6
Naturbruk	482	11,8	680	33,8
Formgivingsfag	2 642	88,4	2 464	96,0
Hotell- og næringsmiddelfag	3 326	50,4	2 704	53,8
Byggfag	4 124	1,3	5 269	1,0
Tekniske byggfag	1 217	6,8	1 737	6,6
Elektrofag	5 944	3,9	5 063	3,7
Mekaniske fag	6 763	6,3	5 130	6,1
Kjemi- og prosessfag	409	37,9	253	38,3
Trearbeidsfag	787	16,3	335	22,4
Media og kommunikasjon	-	-	284	52,5
Salg og service	-	-	1 312	69,7
Lærlinger i studieretninger gjeldende før reform 94	460	19,8	-	-

5.3. Studenter i høyere utdanning¹, etter fagfelt. I alt og andel kvinner.

Fagfelt	1984		1994		2004	
	I alt	Andel kvinner	I alt	Andel kvinner	I alt	Andel kvinner
I alt	90 510	49,9	165 609	55,6	211 001	59,6
Allmenne fag	0	0,0	67	47,8	1 341	16,6
Humanistiske og estetiske fag	13 672	62,3	31 863	63,1	28 893	62,8
Lærerutdanningen og utdanningen i pedagogikk	14 411	72,0	25 698	73,5	31 178	75,3
Samfunnsfag og juridiske fag	12 235	50,8	24 446	56,3	30 597	60,3
Økonomiske og administrative fag	14 559	33,7	23 237	44,5	36 653	51,9
Naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag	20 510	24,2	30 960	27,1	34 227	29,9
Helse-, sosial- og idrettsfag	12 797	75,0	24 150	78,2	43 294	79,4
Primærnæringsfag	735	31,8	1 630	40,2	1 269	48,3
Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag	1 225	10,9	2 253	17,1	2 170	25,3
Uoppgitt fagfelt	366	48,4	1 305	50,8	1 379	57,1

¹Personer på doktorgradsprogram er ikke inkludert i tallene.

5.4. Elever som startet i grunnkurs for første gang høsten 1994 og 1999, etter fullført videregående opplæring¹ i løpet av fem år, studieretning og kjønn. Prosent

Studieretning i grunnkurset og kjønn	Antall	1994					1999				
		I alt	Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	Fortsatt i videregående opplæring etter 5 år	Avbrutt videregående opplæring	I alt	Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	Fortsatt i videregående opplæring etter 5 år	Avbrutt videregående opplæring
1994											
Allmennfaglig studieretning	30 152	100	80	8	2	10					
Menn	13 970	100	77	8	3	12					
Kvinner	16 182	100	81	8	2	9					
Yrkesfaglig studieretning	24 273	100	44	15	7	34					
Menn	13 801	100	39	16	7	38					
Kvinner	10 472	100	50	14	6	30					
1999											
Allmennfaglig studieretning	27 097	100	76	8	3	14					
Menn	12 782	100	73	7	3	17					
Kvinner	14 315	100	79	8	2	11					
Yrkesfaglig studieretning	24 203	100	40	15	8	36					
Menn	13 496	100	34	18	9	40					
Kvinner	10 707	100	49	12	8	31					

¹ Fullført opplæring betyr at eleven/lærlingen har bestått alle årstrinn i videregående opplæring som fører til vitnemål, studiekompetanse eller fag-/svennebev.

5.5. Fullførte laveregradsstudium i studieåret 2003/04, etter antall år siden studenten første gang var registrert i høyere utdanning¹. Prosent.

Studium varighet	Antall fullførte	I alt	-3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år og mer
3-årig studium	16 176	100,0	43,0	21,6	12,1	6,8	4,3	12,3
Menn	5 344	100,0	40,4	19,6	12,6	7,6	5,2	14,7
Kvinner	10 832	100,0	44,2	22,5	11,9	6,4	3,8	11,1
4-årig studium	1 393	100,0	2,6	17,9	24,4	16,2	11,8	27,1
Menn	657	100,0	2,0	18,1	25,0	15,1	11,3	28,6
Kvinner	736	100,0	3,1	17,7	23,9	17,3	12,2	25,8

¹Antall år er beregnet på følgende måte: -3 år = opp til 40 mnd., 4 år = 41-52 mnd., 5 år = 53-64 mnd., 6 år = 65-76 mnd., 7 år = 77-88 mnd., 8 år og mer = 89 mnd. og mer.

5.6. Fullførte høyeregradsstudium i studieåret 2003/04, etter antall år siden studenten første gang var registrert i høyere utdanning¹. Prosent.

Studium varighet	Antall fullførte	I alt	-5 år	6 år	7 år	8 år	9 år	10 år og mer
5-årig studium	3 655	100,0	35,8	19,2	12,7	8,4	4,3	19,5
Menn	2 364	100,0	35,1	18,9	12,9	8,4	4,4	20,4
Kvinner	1 291	100,0	37,2	19,8	12,3	8,4	4,3	18,0
6-årig studium	3 072	100,0	2,7	7,9	16,3	18,6	14,4	40,1
Menn	1 231	100,0	2,9	7,5	17,0	21,8	15,3	35,6
Kvinner	1 841	100,0	2,5	8,3	15,9	16,5	13,8	43,1

¹Antall år er beregnet på følgende måte: -5 år = opp til 64 mnd., 6 år = 65-76 mnd., 7 år = 77-88 mnd., 8 år = 89-100 mnd., 9 år = 101-112 mnd., 10 år og mer = 113 mnd. og mer.

5.7. Befolkning 16 år og over, etter høyeste fullførte utdanningsnivå. Absolutte tall og andel kvinner

	I alt	Grunnskolenivå	Videregående skolenivå ¹	Universitets- og høgskolenivå, kort ²	Universitets- og høgskolenivå, lang ³	Ingen eller Uoppgitt
1984	3 240 790	1 257 583	1 516 290	312 711	85 847	68 359
Andel kvinner	51,0	55,3	49,5	51,9	16,6	46,5
1994	3 460 446	974 328	1 780 919	486 840	122 453	95 906
Andel kvinner	51,0	56,2	49,2	54,3	24,4	49,3
2004	3 642 888	689 851	1 997 566	655 923	189 136	110 412
Andel kvinner	50,9	55,6	48,4	58,0	34,0	52,1

¹Inkludert nivået "Påbygging til videregående utdanning" som omfatter utdanninger som bygger på videregående skole, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

²Universitets- og høgskolenivå, kort, omfatter høyere utdanning t.o.m. fire år. ³Universitets- og høgskolenivå, lang, omfatter utdanninger på mer enn fire år, samt forskerutdanninger.

5.8. Elever og lærlinger som fullførte videregående opplæring i 1999 og 2004¹, etter ny utdanningsaktivitet samme høst og studieretning. Absolutte tall og andel kvinner

År, studieretning	I alt	I videre- gående opplæring	Folke- høgskole	Annen videre- gående utdanning ²	Høgskole	Universitet	Ikke i utdanning
1999, i alt	56 217	4 653	2 826	1 605	5 545	4 041	37 547
Andel kvinner	53,5	58,5	79,6	46,0	76,9	73,8	45,6
Allmennfaglige studieretninger.....	31 715	1 957	2 572	1 298	5 084	3 902	16 902
andel kvinner.....	62,1	69,4	80,2	47,5	77,6	73,6	52,4
Yrkesfaglige studieretninger.....	24 502	2 696	254	307	461	139	20 645
andel kvinner.....	42,2	50,6	73,2	39,7	69,0	78,4	40,0
2004, i alt	59 444	4 211	3 296	1 671	7 661	4 725	37 880
Andel kvinner	55,2	64,2	74,3	50,1	66,1	65,0	49,3
Allmennfaglige studieretninger.....	32 873	1 926	2 801	918	6 792	4 455	15 981
andel kvinner.....	56,7	57,2	73,6	64,4	66,3	64,7	46,9
Yrkesfaglige studieretninger.....	26 571	2 285	495	753	869	270	21 899
andel kvinner.....	53,4	70,2	78,6	32,8	64,1	70,4	51,1

¹Omfatter ikke fagprøver etter gammel ordning før Reform94. ²Omfatter utdanninger som bygger på videregående opplæring, men som ikke er godkjent som høyere utdanning.

6 Individbasert utdanningsstatistikk i 2005

Basert på individopplysninger fra skjema og register publiserer Statistisk sentralbyrå pr. i dag 16 ulike utdanningsstatistikker. Nedenfor gis en kort oversikt over

den enkelte, med opplysninger om nettsidene hvor publiseringene foreligger. På nettsiden vil en her finne siste publiseringer, de seneste publiseringene, samt en oppdatert dokumentasjon av den enkelte statistikk; "Om statistikken". I tillegg foreligger en temaside om utdanning som gir en oversikt over Statistisk sentralbyrås publiseringer av ulike typer utdanningsstatistikk (http://www.ssb.no/utdanning_tema/).

Individbasert utdanningsstatistikk publisert av Statistisk sentralbyrå i 2005 og tidligere		
<i>statistikk</i>	<i>emneområde</i>	<i>link</i>
Videregående opplæring og annen videregående utdanning	Videregående skoler	www.ssb.no/emner/04/02/30/vgu ¹⁰
Lærlinger og avlagte fag- og svenneprøver	Videregående skoler	www.ssb.no/emner/04/02/30/utlaerling
Elever i videregående skoler	Videregående skoler	www.ssb.no/emner/04/02/30/utvgs
Arbeidsmarkedskurs og annen videregående utdanning	Voksenopplæring og annen undervisning	www.ssb.no/emner/04/02/50/utannet
Gjennomstrømning i videregående opplæring	Videregående skoler	www.ssb.no/emner/04/02/30/vgogjen
FylkesKOSTRA, videregående opplæring	Videregående skoler	www.ssb.no/emner/04/02/30/vgo_kostr
Studenter ved universitet og høyskoler	Universitet og høyskoler	www.ssb.no/emner/04/02/40/utuvh
Fullførte utdanninger ved universitet og høyskoler	Universitet og høyskoler	www.ssb.no/emner/04/02/40/eksuvh
Gjennomstrømning i høyere utdanning	Universitet og høyskoler	www.ssb.no/emner/04/02/40/hugjen
Folkehøgskoler kortkurs	Voksenopplæring og annen undervisning	www.ssb.no/emner/04/02/50/utfolk
Folkehøgskoler langkurs	Voksenopplæring og annen undervisning	www.ssb.no/emner/04/02/30/utfolklangkurs
Befolkningens høyeste utdanningsnivå	Utdanningsnivå	www.ssb.no/emner/04/01/utniv
Utdanningsnivå hos innvandrere	Utdanningsnivå	www.ssb.no/emner/04/01/utinnv
Utdanningsindikatorer, OECD	Utdanningsnivå	www.ssb.no/emner/04/01/utind
Elever og studenter, innvandrere	Utdanningsinstitusjoner	www.ssb.no/emner/04/02/utelstud
Studenter i utlandet	Utdanningsinstitusjoner	www.ssb.no/emner/04/02/studiutl

¹⁰ Fra og med 2005 publiseres statistikk for videregående opplæring og annen videregående utdanning samlet under denne statistikken. For andre statistikknavn som vedrører videregående utdanning vil det derfor ikke være oppdaterte publiseringer, men en vil her finne tidligere publisert statistikk. I Statistikkbanken er all statistikk for videregående utdanning plassert samlet under statistikken 04.02.30 Videregående opplæring og annen videregående utdanning.

7 Vedlegg: Kodelister

For standarder vises til SSBs Internettsider. I statistikk over folkehøgskoler brukes en egen emnekatalog for registrering av fag, denne fremgår av [NOS D246/2003](#). For kodelister tilhørende andre statistikkområder, for eksempel befolkningsstatistikk, henvises til områdenes egen dokumentasjon.

Variable som gjelder alle utdanningsnivåer

Kodetype (KODETYPE)

- 1 Samlekode
- 2 Enkeltutdanning

Hovedgruppevariabel (HOVED)

- 0 = Ingen utdanning
- 1 = Obligatorisk utdanning
- 2 = Mellomutdanning
- 3 = Universitets- og høyskoleutdanning
- 9 = Uoppgitt

Heltid/deltid (HELDEL)

- 1=heltid
- 2=deltid

Fullført/ikke fullført (UTFALL)

- 2=ikke fullført
- 8=fullført

Utdanning i utlandet (UTLAND)

- 1 Utenlandselev/-student

Variable som gjelder videregående utdanning

Studieretninger etter reform 94 (STUDRETN)

- 21 Allmenne, økonomiske og administrative fag
- 22 Musikk, dans og drama
- 23 Idrettsfag
- 31 Helse- og sosialfag
- 32 Naturbruk
- 33 Formgivningsfag
- 34 Hotell- og næringsmiddelfag
- 35 Byggfag
- 36 Tekniske byggfag
- 37 Elektrofag
- 38 Mekaniske fag
- 39 Kjemi- og prosessfag
- 40 Trearbeidsfag
- 41 Medier og kommunikasjon
- 42 Salg og service
- 50 Teknisk fagskoleutdanning

Kurstrinn etter reform 94 (KURSTRIN)

A = Ettårig grunnkurs
H = VK I
I = Særløp
K = To- eller treårige kurs (ikke GK over to år)
P = VK II/bedriftsopplæring
T = Bedriftsopplæring etter VKII i skole
U = Teknisk fagskole
Z = Kurs for praksiskandidater

Gruppering av kurstrinn (KTRINN)

1=grunnkurs
2=Videregående kurs I
3=Videregående kurs II/bedriftsopplæring
4=annen utdanning
5=fagskoleutdanning

Rettstype

1=ikke rettsselev
2=ungdomsrett
3=voksenrett
4=fullføringsrett

Morsmålsundervisning (MORSMAL)

1=Ja, har støtteundervisning i morsmål
2=Nei

Spesialundervisning (SPESUND)

1=Ja, med spesialundervisning etter enkeltvedtak
2=Nei

Språkopplæring i norsk (SPRAKOPP)

1=Ja, med særskilt norskopplæring for språklige minoriteter
2=Nei

Elevstatus (videregående opplæring) (ELEVSTATUS)

A = alternativ opplæringsplan (IOP utenfor læreplan) i hele kurset
E = elev
P = privatist
S = sluttet på hele kurset i løpet av skoleåret (etter 1. oktober)
U = utenlandsk utvekslingsselev i Norge
V = voksen i undervisningstilbud tilpasset voksne

Fullførtekode (UTFALLU)

A = Annen vurdering. Elever som følger alternativ opplæringsplan (videregående opplæring som IOP)
B = Fullført og bestått kurs
F = Bestått fagprøve
G = Meget bra bestått fagprøve
I = Ikke bestått i ett eller flere fag, mangler ett eller flere fag
N = Ikke bestått fagprøve
S = Sluttet på hele kurset i løpet av skoleåret, etter 1. oktober

7.1.1 Fagprøvetype (FTYPE)

blank=andre enn fagprøver
E=Fagprøve som elev i skole
L=Fagprøve som lærling
P=Fagprøve som privatist (praksiskandidat)
9=Fagprøve uoppsett fagprøvetype

Kompetanse i videregående opplæring (KOMP)

- 1 Generell studiekompetanse
- 2 Yrkeskompetanse dokumentert med svennebrev eller fagbrev, læretid normalt etter to år i skole
- 3 Yrkeskompetanse dokumentert med vitnemål
- 4 Underveis til yrkeskompetanse, tredje år i skole før læretid
- 5 Yrkeskompetanse dokumentert med svennebrev eller fagbrev, læretid etter tre år i skole

Variable som gjelder universitets- og høgskoleutdanning**Realkompetanse (REALKOMP)**

- 0 Generell studiekompetanse
- 1 Realkompetanse
- 2 Annet

Etterutdanning/videreutdanning/fjernundervisning (EVUFJERN)

- 1 Ordinær utdanning
- 2 Etter-/videreutdanning
- 3 Fjernundervisning
- 4 Etter-/videreutdanning og fjernundervisning

Recordtype

- Blank Fullført annen utdanning enn universitets- og høgskoleutdanning
- 3 Kortere kurs/deleksamener
  - 4 Fullført en grad/kvalifikasjon med en varighet på minst 2 år (nivå 6, 7 og 8)

Gjentak

- Blank = Ikke høgskole/universitet
- 0 = Ikke gjentak
- 1 = Gjentak

Studrett

- Blank = Grunnskole og videregående skole
- 1 = Med studierett universitet/høgskole
- 2 = Uten studierett/ privatist i høgskole/univ

Høgskolekode (HSKODE)

- 001 = Samisk Høgskole
- 002 = Høgskolen i Finnmark
- 003 = Høgskolen i Tromsø
- 004 = Høgskolen i Harstad
- 005 = Høgskolen i Narvik
- 006 = Høgskolen i Bodø
- 007 = Høgskolen i Nesna
- 008 = Høgskolen i Nord-Trøndelag
- 009 = Høgskolen i Sør-Trøndelag
- 010 = Høgskolen i Molde
- 011 = Høgskolen i Ålesund
- 012 = Høgskolen i Volda
- 013 = Høgskolen i Sogn og Fjordane
- 014 = Høgskolen i Bergen
- 015 = Høgskolen i Stord/Haugesund
- 016 = Høgskolen i Stavanger
- 017 = Høgskolen i Agder
- 018 = Høgskolen i Telemark
- 019 = Høgskolen i Vestfold
- 020 = Høgskolen i Buskerud
- 021 = Høgskolen i Gjøvik
- 022 = Høgskolen i Lillehammer
- 023 = Høgskolen i Hedmark

- 024 = Høgskolen i Østfold
- 025 = Høgskolen i Akershus
- 026 = Høgskolen i Oslo
- 040 = BI
- 041 = Baptistenes Teologiske Seminar
- 042 = Diakonhjemmets Høgskolesenter
- 043 = Kunsthøgskolen i Bergen
- 044 = Kunsthøgskolen i Oslo
- 045 = Den Polytekniske Høgskolen
- 046 = Norsk Lærerakademi
- 047 = Politihøgskolen
- 048 = Høgskolestiftelsen på Kjeller
- 049 = Stiftelsen Varehandelens Høgskole (inn i BI fra 01.01.2000)
- 050 = Encefalon A/S
- 051 = Frikirkens Teologiske høgskole
- 052 = Høgskolen for Diakoni og Sykepleie
- 053 = Menighetssøsterhjemmets Høgskole
- 054 = Norges Markedshøgskole
- 055 = Den Norske Balletthøgskole
- 056 = Statens Lærerkurs
- 057 = Barratt Dues Musikk institutt
- 058 = Den norske Eurytmihøgskolen
- 059 = Rudolf Steinerhøgskolen
- 060 = Oslo Merkantile Høgskole-OMH
- 061 = Skatteetatsskolen i Oslo
- 062 = Atlantis Medisinske Høgskole
- 063 = Norges Handelshøyskoles Komp S avd Oslo
- 064 = Norsk Reiselivshøgskole A/S
- 065 = Luftfartsverket
- 066 = Ansgar bibelskole
- 067 = Mediehøgskolen, Gimlekollen Mediesenter
- 068 = Misjonshøgskolen
- 069 = Rogaland Høgskole (tidl.Vernepleierhøgskole)
- 070 = Rogaland Markedshøyskole
- 071 = Betanien Sykepleierhøgskole
- 072 = Diakonissehjemmets Sykepleierhøgskole
- 073 = Metodistkirkens studiesenter
- 074 = Skatteetatsskolen i Bergen
- 075 = Bergen Arkitektskole
- 076 = Skrivekunstakademiet i Hordaland
- 077 = Dronning Mauds minne
- 078 = Norsk Høgskole for Helhetsterapi
- 079 = Norges Høgskole for Informasjonsteknologi
- 080 = NRK Personaloppl
- 081 = Statens Forvaltningshøyskole
- 082 = Statens Utdanningscenter for Helsepersonell
- 083 = UD Aspirantkurs
- 084 = Norges Handelshøyskoles Komp.S, Bergen
- 085 = Forsikringsakademiet
- 086 = NKS høgskolen. Tidligere OMH og Norsk Reiselivshøgskole
- 087 = Meyer Robert Kunsthøgskole
- 088 = Fjellhaug skole
- 089 = NIFU - Doktorgrader
- 090 = Norges Idrettshøgskole
- 091 = Arkitektshøgskolen i Oslo
- 092 = Norges Musikkhøgskole
- 093 = Norges veterinærhøgskole
- 094 = Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet (NTNU)
- 095 = Universitetet i Tromsø

- 096 = Universitetet i Oslo
 097 = Universitetet i Bergen
 098 = Det Teologiske Menighetsfakultet
 099 = Norges Landbrukshøgskole
 100 = Norges Handelshøyskole
 888 = Høyere utdanning i utlandet, fra Lånekassa

Universitets- og høgskolegruppering (UHGRUPPE)

- 01 Forberedende prøver
 02 Lavere nivå's utdanning
 03 Andre ettårige studier, grunnutdanning
 04 Høgskolekandidat, toårig
 05 Ingeniørutdanning, toårig grunnutdanning
 05H Høgskolekandidat i ingeniørfag, toårig
 06 Andre toårige studier, grunnutdanning
 07 Høgskolekandidat, treårig
 08 Allmennlærer, grunnutdanning
 08B Bachelor, allmennlærerutdanning
 09 Førskolelærer, grunnutdanning
 09B Bachelor, førskolelærerutdanning
 10 Yrkesfaglærer, grunnutdanning
 10B Bachelor, yrkesfaglærerutdanning
 11 Ingeniørutdanning, treårig grunnutdanning
 11B Bachelor, ingeniørfag
 12 Sykepleierutdanning, grunnutdanning
 12B Bachelor, sykepleierutdanning
 13 Helsefagutdanning, 3-4 år grunnutdanning, ikke sykepleier
 13B Bachelor, helsefagutdanning, ikke sykepleier
 14 Høgskolekandidat, fireårig
 15 Etatsutdanning
 16 Andre tre- og fireårige grunnutdanninger (ikke høgskolekandidat)
 17 Cand.mag.-utdanning
 18 Videreutdanning i ledelse/organisasjon/administrasjon/økonomi
 19 Videreutdanning for ingeniører
 20 Videreutdanning for sykepleiere
 21 Videreutdanning for annet helsepersonell enn sykepleiere
 22 Annen videreutdanning, til og med to år
 23 Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)
 24 Siviløkonomutdanning
 25B Bachelor, allmenne fag
 26B Bachelor, humanistiske og estetiske fag
 27B Bachelor, lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk, ikke allmennlærer
 28B Bachelor, samfunnsfag og juridiske fag
 29B Bachelor, økonomiske og administrative fag
 30B Bachelor, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag
 31 Høyere nivå's utdanning
 32 Cand.philol.-utdanning
 33 Cand.polit.-utdanning
 34 Cand.scient/Cand.real.-utdanning
 35 Cand.jur.-utdanning
 35M Master, rettsvitenskap
 36 Cand.med.-utdanning
 37 Cand.agric.-utdanning
 38 Cand.musicae.-utdanning
 39 Cand.theol.-utdanning
 40 Cand.san.-utdanning
 41 Cand.oecon.-utdanning
 42 Cand.psychol.-utdanning
 43 cand.sociol.-utdanning

44	Cand.sosion.-utdanning
45	Cand.act.-utdanning
46	Cand.techn.-utdanning
47	Cand.pharm.-utdanning
47M	Master, Farmasi-utdanning
48	Cand.med.vet.-utdanning
49	Cand.merc.-utdanning
50	Cand.odont.-utdanning
50M	Master, odontologi-utdanning
51	Cand.ed-/Cand.paed/Cand.paed.spec.-utdanning
52	Hovedfagskandidat
53	Magisterutdanning
54	Siviløkonomutdanning, CEMS-master
55	Sivilingeniørutdanning
55M	Master, teknologifag
56	Master of Science
57	Master of Philosophy
58	Master of Arts
59	Master of International Business
60	Master of Business Administration
61	Master of Management
62	Master of Technology Management
63	Andre mastergradsutdanninger
64	Etatsutdanning
65	Annen utdanning på nivå 7, ikke videreutdanning/påbygging
66	Videreutdanning/påbygging, inntil to år
67	Spesialutdanning for leger
70	Ph.d.
71M	Master, allmenne fag
72M	Master, humanistiske og estetiske fag
73M	Master, lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk
74M	Master, samfunnsfag og juridiske fag
75M	Master, økonomiske og administrative fag
76M	Master, naturvitenskapelige fag, håndverksfag og tekniske fag
77M	Master, helse-, sosial- og idrettsfag
78M	Master, primærnæringsfag
79M	Master, samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag
80M	Master, uoppgitt fagfelt
81	Dr.philos.
82	Dr.polit
83	Dr.scient
84	Dr.juris/dr.legis
85	Dr.med
86	Dr.theol
87	Dr.techn
88	Dr.odont
89	Dr.med.vet
90	Dr.agric
91	Dr.oecon
92	Dr.ing
93	Dr.art
94	Dr.psychol
95	Andre forskerutdanninger (lisensiat)er
96B	Bachelor, helse-, sosial- og idrettsfag
97B	Bachelor, primærnæringsfag
98B	Bachelor, Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre servicefag
99B	Bachelor, uoppgitte fag

Skolevariable**Eierforhold (EIERF)**

- 1=Stat
- 2=Kommune/fylkeskommune (t.o.m. skoleåret 2003/2004)
- 3=Privat
- 4=Kommune
- 5=Fylkeskommune
- 9=Uoppgitt

Skolekommune (SKOLEKOM)

- Kommunennummer
- 9999 = Uoppgitt/blank
- 2580 = Utlandet

Skoleslag (UTD)

- 100 Grunnskole
- 211 Videregående skole (videregående opplæring)
- 212 Lærlinger (videregående opplæring)
- 213 Videregående opplæring tilbud tilpasset voksne
- 220 Annen videregående utdanning
- 311 Statlig høgskole
- 312 Militær høgskole
- 313 Annen høgskole
- 400 Universitet og vitenskapelig høgskole
- 510 Folkehøgskole
- 520 Arbeidsmarkedskurs
- 610 Videregående utdanning i utlandet
- 620 Høyere utdanning i utlandet
- 710 Fagskole

Skoleslag omkodet (SSLAG)

- 1 = Grunnskole
- 2 = Videregående skole
- 3 = Universitet og høgskole

Variable som gjelder BHU**Praktisk pedagogisk utdanning (PEDSEM)**

- 1 = Fullført praktisk pedagogisk utdanning
- 2 = Fullført lærerskole

Sosial bakgrunn (SOSBAK)

- 1 = Mor eller far eller begge har lang høyere utdanning
- 2 = Mor eller far eller begge kort høyere utdanning
- 3 = Mor eller far eller begge har videregående utdanning
- 4 = Mor eller far eller begge har utdanning på grunnskolenivå
- 5 = Begge foreldre har uoppgitt utdanning

Variable som bare finnes i NUDB**Fullført på normert tid (FULLF_NORMERT)**

- 1 = Fullført på under normert tid
- 2 = Fullført på normert tid
- 3 = Fullført på over normert tid

Hendelseskode (KODE)

- 0 = Avgang
- 1 = Tilgang
- 2 = Endring

Tidligere utgitt på emneområdet

Norges offisielle statistikk (NOS)

- C645 Den individbaserte utdanningsstatistikken. Dokumentasjon 2000
- C617 Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000. Bokmål
- C676 Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000. Nynorsk
- C751 Norwegian Standard Classification of Education. Revised 2000

Statistiske analyser (SA)

- Utdanning 2005 – deltakelse og kompetanse (SA 74)
- Utdanning 2003 – ressurser, rekruttering og resultater (SA 60)

Aktuell utdanningsstatistikk (AU)

- Utdanningsbarometeret 2002 (AU 2002)
- Utdanningsbarometeret 2001 (AU 2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Videregående opplæring. Nøkkeltall 2001 (AU 9/2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Valg av høyere utdanning (AU 8/2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Universiteter og høyskoler. Nøkkeltall 2001 (AU 6/2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Voksenopplæring i Norge 2001 (AU 5/2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Private skoler i Norge (AU 4/2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Universities and Colleges. Key Figures 2000 (AU 3/2001)
- Aktuell utdanningsstatistikk. Universiteter og høyskoler. Nøkkeltall 2000 (AU 7/2000)
- Videregående opplæring. Nøkkeltal 2000 (AU 5/2000)
- Gjennomstrømning i utdanningssystemet 1989 - 1997 (AU 1/2000)

Notater

- 2006/17 Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA videregående opplæring. Publisering av 2004-tallene
- 2005/07 Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA videregående opplæring. Publisering av 2003-tallene
- 2004/74 Kvalitetsprosjektet for videregående opplæring
- 2004/39 Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA videregående opplæring. Publisering av 2002-tallene
- 2003/30 Dokumentasjon av prosjekt "Overgang utdanning - arbeid"
- 2002/74 Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA videregående opplæring 2002
- 2002/73 Kvalitet i grunnopplæringen
- 2002/53 En skjemabasert komplettering av registeret over befolkningens høyeste utdanning

- 2001/60 Dokumentasjonsnotat for FylkesKOSTRA videregående opplæring 2001
- 2001/12 NUS2000. Dokumentasjonsrapport

Samfunnsspeilet

- Nr. 4-2005 Innvandrerbefolkningen er mangfoldig
- Nr. 4-2005 Flere tar utdanning - og stadig lengre
- Nr. 3-2003 Store forskjeller i innvandreres utdanningsnivå
- Nr. 6-2002 Færre tar utdanning etter avsluttet videregående opplæring
- Nr. 2-2002 Utdanningsnivå, 2000

SSBmagasinet

- 08.05.2006 Store forskjeller i utdanningsnivået blant innvandrere i Norge
- 25.01.2006 Antall studenter i Europa øker
- 25.11.2005 Sosial bakgrunn betyr lite for frafallet i høyere utdanning
- 06.04.2004 Fra Bondestudentar til Fiskerjenten
- 19.01.2004 Norske elever har mindre undervisning
- 16.08.2002 Ny database gir økt kunnskap om utdanning
- 17.07.2002 Norden på Europa-toppen i personalopplæring
- 22.02.2001 85 prosent flere utenlandsstudenter

De sist utgitte publikasjonene i serien Norges offisielle statistikk

Recent publications in the series Official Statistics of Norway

- D 320 Skogstatistikk 2003 *Forestry Statistics 2003*. 2005. 66s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6730-1
- D 321 Fiskeristatistikk 2002-2003 *Fishery Statistics 2002-2003*. 2005. 106s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6723-3
- D 322 Kvartalsvis investeringsstatistikk 2005 *Quarterly Investment Statistics 2005*. 2005. 42s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6741-2
- D 323 Kriminalstatistikk 2001 *Crime Statistics 2001*. 2005. 122s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6755-2
- D 324 Skattestatistikk for forskuddspliktige 1993-2002 *Tax Statistics for Personal Taxpayers 1993-2002*. 2005. 55s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6756-0
- D 325 Strukturstatistikk for samferdsel og reiseliv 2002 *Structural Transport and Tourism Statistics 2002*. 2005. 68s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6762-5
- D 326 Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 2004. Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 2nd quarter 2004. Statistics and Analysis*. 2005. 160s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6783-8
- D 327 Jordbruksstatistikk 2003 *Agricultural Statistics 2003*. 2005. 23s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6785-4
- D 328 Barnehager 2003. *Kindergartens 2003*. 2005. 41s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6787-0
- D 329 Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 2004. Statistikk og analyse. *Oil and Gas Activity 3rd quarter 2004. Statistics and Analysis*. 2005. 108s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6802-8
- D 330 Svalbardstatistikk 2005 *Svalbard Statistics 2005*. 2005. 247s. 230 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6809-5
- D 333 Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 2004. Statistikk og analyse. *Oil and Gas Activity 4th Quarter 2004. Statistics and Analysis*. 2005. 108s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6831-1
- D 334 Lakse- og sjøaurefiske 2004. *Salmon and Sea Trout Fisheries 2004*. 2005. 31s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6840-0
- D 335 Fiskeoppdrett 2003. *Fish Farming 2003*. 2005. 79s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6842-7
- D 336 Byggearealstatistikk 2004. Statistikk over eksisterende bygningsmasse per januar 2005. *Building Statistics 2004 Statistics of Existing Buildings at January 2005*. 2005. 43s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6855-9
- D 337 Kommunale boliger 2004. *Public Housing 2004*. 2005. 29s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6861-3
- D 338 Inntektsstatistikk for personer og familier 2002-2003 *Income Statistics for Persons and Families 2002-2003*. 2005. 98s. 140 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6870-2.
- D 339 Lønnsstatistikk 2004 *Wage Statistics 2004*. 2006. 140s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6875-3
- D 340 Tannhelsetjenesten 2001-2004 *Dental Health service 2001-2004*. 2005. 32s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6884-2
- D 341 Landbruksundersøkingsa 2004. Skogbruk *Sample Survey of Forestry 2004*. 25s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6910-5
- D 342 Fiskeristatistikk 2003-2004 *Fishery Statistics 2003-2004*. 2006. 105s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6920-2
- D 343 Samisk statistikk 2006 *Sámi statistihkka 2006*. 2006. 156s. 190 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6929-6
- D 344 Bøndernes inntekt og formue 2003 *The farmers' Income and property 2003*. 2006. 32s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6932-6
- D 345 Overnattingsstatistikk 2005 *Accommodation statistics 2005*. 2006. 24s. 115 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6945-8
- D 348 Fiskeristatistikk 2004 *Fishery Statistics 2004*. 2006. 105s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6957-1